

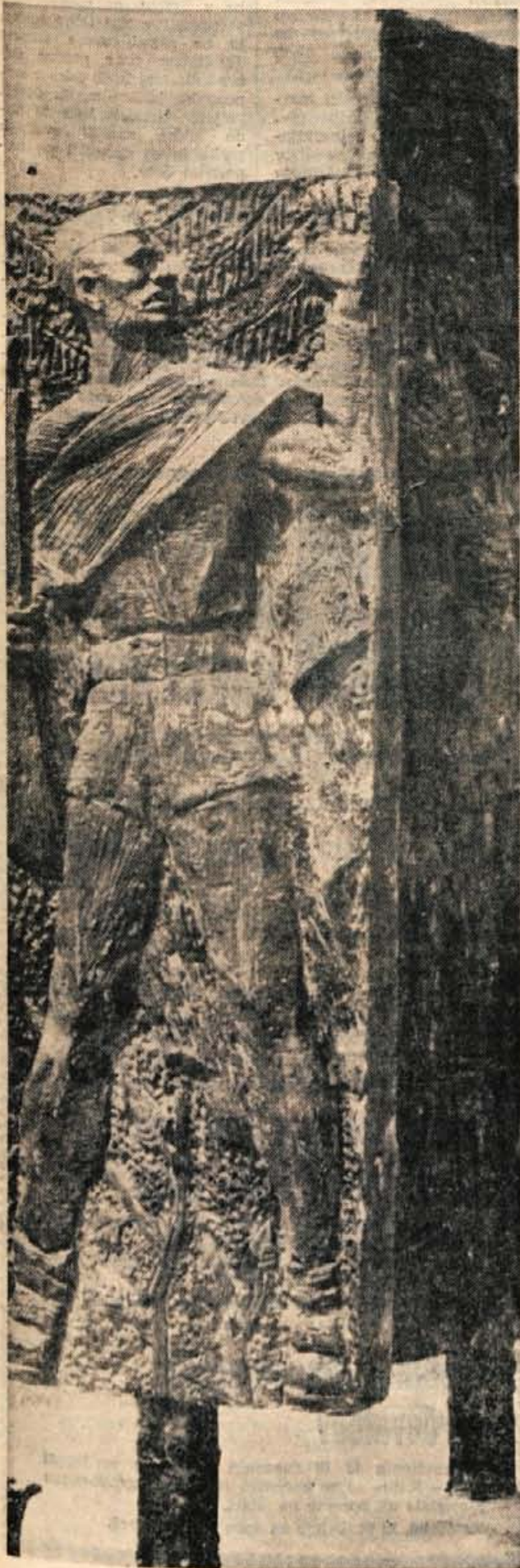
Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jenčnice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob našem dnevu vstaje

Julij. Po njivah se ziblje rumeno klasje, po travnikih končujejo košnje in kolesa pod širokimi vozovi sena se v večernem mraku škripaje zibljejo proti vasi.

Tako je te dni. In prav tako je bilo tudi tiste dni leta 1941. Toda z žitom je takrat podložnost in hlapčevstvo zorelo v uporništvu, v pripravljenost na življenje in smrt. Tri mesece je že bilo, odkar so si italijanski in zatem nemški gospodarji delili naše kraje, odvzeli vsako narodnostno svobodo in izganjali in zapirali ljudi. V Begunjah je bilo že konec junija 300 političnih pripornikov. Sovraštvo do nasilstva se je stopnjevalo, stopnjevalo se je hrepenenje po svobodi. In ko so prve dni junija na konferenci vodstva takratne komunistične partije v Ljubljani razpravljali o vstaji, so ugotavljali, da so ti pogoji najbolj dozoreli prav na Gorenjskem. Tu je bilo najizrazitejše zatiranje in splošni odpor ljudstva, relativno malo okupacijskih sil in — kar je bilo najvažnejše — dobro organiziran delavski razred s partijskimi organizacijami v vodstvu. To je zlasti veljalo za jeseniško območje, na tudi za Kranj, Tržič in Skofjo Loko.

Dogovor o polnoči

Pod vodstvom Staneta Zagarja sta bila 17. in 20. julija na Jelovici dva sestanka z voditelji gorenjskih vojnih komitejev. Dogovorili so se o vseh podrobnostih za sestavo prvih čet in vstajo od Jesenic do Kamnika. Vstaja naj bi bila povsod hkrati, in sicer opolnoči od 27. na 28. julija. Tak je bil dogovor. Seveda so se vojni komiteji za svoje območje posebej dogovorili. Najdoslednejši so bili na Kamniškem. Mostovi na Bistrici so se zrušili ob močnih eksplozijah, podobno je bilo na cesti za Gornji grad, zagorelo je žito, ki so se ga veselili okupatorji. Vsa okolica je vztrepetala.

Zaradi nekaterih organizacijskih razlik tiste noči ni prišlo do podobnih akcij tudi po Jeseniškem in Kranjskem. Vendar so prve partizanske čete in bataljoni hudo iznenadili mogočne okupatorje. Tržiška četa je vdrla v sovražno postojanko v Križah, jeseniška je minirala železniški most v Zirovnici in se 1. avgusta spopadla z Nemci na Obranci. Pod vodstvom Zagarja, Gregorčiča, Stražišarja, Brejca, Verdника in drugih so se zbirali borci. Zašepetale so zastražene doline, krepile so se prve čete in bataljoni. Prestrašeni okupatorji so začeli streljati talce, požigati hiše in vasi. Zaradi izdaje so preprečili največjo, prvo akcijo vstaje na Gorenjskem — napad na Begunje, ki naj bi bil 5. avgusta 1941.

Prva vstaja na našem območju se je krvavo končala pod Storžičem, na Dobrči in zatem na Kotliču (Partizanskem vrhu) na Jelovici. Vendar ni bila zatrta. Tlela je po dolinah in vaseh, dokler ni decembra izbruhnila s še večjimi silami, s še večjimi izkušnjami na Dovjem, v Gorjušah in v Poljanski dolini.

Naš dan vstaje je 22. julij, ko je prišlo na Pšatniku do prvih organiziranih strellov redne partizanske čete. Tudi to je bilo na našem, gorenjskem območju. Vendar ne gre za našo hvalo. Pogoji so to dovoljevali. Prava vstaja našega gorenjskega, takrat prodanega in zatiranega človeka je sledila takoj tiste dni. Zato se še z večjim zadoščenjem mi na Gorenjskem pripravimo na praznovanje z zavestjo, da smo takrat in v zadnji četrtini stoletja veliko napredovali, omogočili človeku dostojnejše življenje in da tudi dandanes za stroji, za delovnimi mizami, na sejah samoupravnih organov in drugod prispevamo svoj delež za cilje, s katerimi so takrat šli prvi naši borci v boj proti tiraniji in nazadnjaštvu.

K. M.

O celodnevem bivanju otrok v šoli

Razprava na republiški konferenci SZDL

Na razširjeni seji sekretariata za razvoj družbenih odnosov na področju izobraževanja in vzgoje pri republiški konferenci SZDL so govorili o problematiki celodnevnega bivanja otrok v šoli. Razprava na seji bo osnova za pripravo jesenskega posvetovanja in izdelavo akcijskega programa za razširitev celodnevnega bivanja za področje celotne republike.

V celodnevno bivanje je sedaj vključenih le 6000 šolarjev, prav toliko pa jih je v vzgojno-varstvenih ustanovah. Večinoma so to otroci zaposlenih staršev. Sedanje

razmere pa zahtevajo, da bi se tako vzgajalo nad 50.000 otrok, vendar primanjkuje kadra, sredstev in prostorov. V SRS ima le 30% šol enozimski pouk, in to tam, kjer razmere niso tako bolee.

Prisotni so menili, da se izobraževalne skupnosti še niso vključile v akcijo, poleg tega pa o njej nimajo enotnih stališč. Ponekod so celodnevno bivanje pripravljene financirati, le v dosedanjem obsegu; drugje pa ustanovljajo takih oddelkov nasprotujejo in menijo, naj se najprej uredi sedanje stanje v šol-

stvu. Tretji pa trdijo, da je podaljšano bivanje otrok v šoli potrebno, le da stroškov ne bi imele temeljne izobraževalne skupnosti. Zelo malo je tistih, ki tak način vzgoje odklanjajo s trditvijo, da je vloga družine v otrokovem prostem času še vedno prevladujoča. Dosedanje izkušnje kažejo, da je za pedagoški kader na tem področju značilna velika fluktuacija, predvsem zaradi težkega in večkrat podcenjevanega dela. Nezadovoljiva pa je tudi njihova strokovnost. Za to bo jeseni pedagoški inštitut skupno s sekretariatom za kulturo in prosveto izdal priročnik za organizacijo in vodenje oddelkov šol s celodnevnim bivanjem, pripravljajo pa gradivo o organizaciji prostega časa otrok.

Stališče zbora je bilo, da politična aktivnost pri spreminjanju vloge šole ne more sloneti samo na idealno zastavljenih programih, ampak na akcijah, kjer se bodo potrebe soočale s stvarnimi možnostmi. B. Blenkuš

Bodoča struktura ZKJ

Na tisoč članov ZK en delegat za kongres

Gorenjska bo dala sedem delegatov

V torek je bila pod predsedstvom tovariša Tita v Beogradu deveta seja centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije. Na njej so med drugim razpravljali tudi o bodoči strukturi in organizaciji vodilnih organov zveze komunistov Jugoslavije, o kriterijih in načinu volitev, o volitvah delegatov za IX. kongres ZKJ itd. V okviru priprav na deveto sejo pa je o IX. kongresu ZKJ v začetku julija razpravljala tudi medobčinski svet zveze komunistov za Gorenjsko.

V predlogu o bodoči strukturi in organizaciji vodilnih organov in teles zveze komunistov Jugoslavije, o katerem so razpravljali na torkovi seji, je tudi za prihodnje predvideno, da bi bil najvišji organ ZKJ kongres, ki bi se sestajal vsako četrto leto. Medtem pa bi se na dve leti sestala tudi konferenca ZKJ, ki naj bi imela 250 do 300 delegatov. Namesto sedanjega centralnega komiteja pa naj bi bilo v prihodnje predsedstvo ZKJ, v katerem je predvideno največ 50 članov. Predsedstvo naj bi v prihodnje vodil predsednik ZKJ. To pa bi volilo sekretarja izvršnega komiteja (sekretariata), ki bi bil hkrati izvršni organ predsedstva. Razen tega je predvideno, da bi pri predsedstvu delale tudi komisije.

Na seji so tudi sprejeli sklep, da bodo za IX. kongres zveze komunistov Jugoslavije na vsakih tisoč članov ZK izvolili enega delegata. Izvolili jih bodo na občinskih in univerzitetnih konferencah ZK.

Ko so o teh vprašanjih pred torkovo sejo v začetku julija razpravljali na prvi seji medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko so ugotovili, da bodo v gorenjskih občinskih konferencah izvolili za kongres sedem delegatov: Jesenice in Kranj 2, Radovljica, Skofja Loka in Trzin po enega. Po takšnem ključu pa bodo slovenske občinske konference izvolile 67 delegatov za IX. kongres zveze komunistov Jugoslavije. Udeležili pa se ga bodo tudi dosedanji člani centralnega komiteja ZKJ ter člani revizijske in kontrolne komisije. A. Zalar

Za tržiški občinski praznik

V okviru vsakoletnih, že tradicionalnih letnih iger v Trzinu bodo tržiški gledališniki letos uprizorili Jurčičevega Desetega brata. Premiera tega znanega dela bo v okviru praznovanj praznika občine Trzin. Na Jožefovem griču nad Trzinom se bo gledalcem predstavilo okoli petdeset nastopajočih.

Medtem ko se igralci marljivo pripravljajo na premiero, pa se v Trzinu pripravljajo tudi načrte za ureditev tega »naravnega gledališča«

na Jožefovem griču. Po teh načrtih naj bi uredili garderobe, sanitarne prostore, skladišča za kullise ter tribune oziroma sedeže za gledalce. Ker pa je Jožefov vrb tudi najlepša razgledna točka v Trzinu, ga nameravajo preurediti v turistično točko, ki bo zaradi svoje bližine Trzinom prav gotovo dobrodošla, saj bodo tako v neposredni bližini mesta dobili prijeten kotiček, kjer se bodo lahko naužili svežega zraka in se sprostil po napornem delu. vg

Proslava na Pokljuki avgusta

Pisali smo že, da bo za dan vstaje na Pokljuki slovesnost ob odkritju spominskega obeležja padlim borcem Prešernove brigade. V Lovčevem hotelu na Pokljuki je decembra 1943. leta zaradi izdajstva padlo okrog 70 borcev.

Na občinskem odboru ZKB NOV Radovljica pa so povedali, da je proslava na Pokljuki preložena na soboto, 3. avgusta. Proslava bo združena z občinskimi prazniki občin Jesenice, Radovljica in Kranja. Dela na spominskem obeležju namreč niso bila končana v določenem roku, zato so organizatorji proslavo preložili na prvo soboto v avgustu. J. Vidic

Akademija v počastitev dneva vstaje na Trebiji

Zveza združenj borcev NOV Trebija pripravlja za slovenski praznik slavnostno akademijo s peštrim programom. Prireditelj se bo pričela jutri, 21. julija, ob 15. uri pred domom Pod planino na Trebiji. Na sporedu je tudi razvitje prapora krajevne organizacije ZKB. Po slavlju pa bo velika vrtna veselica s tovariškim srečanjem preživelih borcev NOV iz Poljanske doline in od drugod. -ig

**GORENJSKA
KREDITNA
BANKA KRANJ**

s poslovnimi enotami

KRANJ, JESENICE, RADOVLJICA, SKOFJA LOKA, TRZIC

RAZPISUJE ZA SVOJE VARČEVALCE

dve veliki nagradni žrebanji

SKUPNO 200 NAGRAD
v vrednosti
NAD 82.000.— N DIN

dne 14. 8. 1968 in
14. 2. 1969

Prvi nagradi sta:

DVA OSEBNA AVTOMOBILA ZNAMKE SKODA

Za vlagatelje, ki bodo od 1. 1. 1968 do 31. 1. 1969 vezali dinarske ali devizne prihranke v višini

2.000.— N din za dobo nad 1 leto ali

1.000.— N din za dobo nad 2 leti

Vsakomesečno žrebanje od 1. junija 1968 dalje

Dva srečna dobitnika bosta pri vsaki poslovni enoti vsak mesec nagradjena z lepo nagrado za varčevalce navadnih vlog, ki bodo povečali vlogo v mesecu vsaj za 100.— N din

NAGRADE: 7 ročnih ur Darwil v vrednosti nad 14.000.—

Žrebanje stanovanjskih varčevalcev

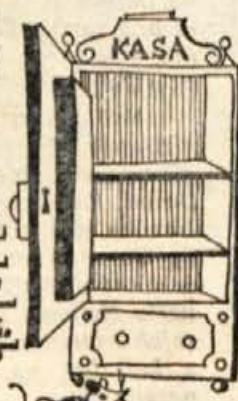
Pripravljenih je 10 denarnih nagrad v vrednosti 5.100.— N din, ki se koristijo za nabavo gradbenega materiala ali opreme po izbiri.

Za osebe, ki varčujejo za dobo 2 let ali več.

nr

naši razgledi

KUM

Stalna razstava in prodaja pohištva in druge stanovanjske opreme

Prodajamo na potrošniške kredite do 10.000,00 N din

BLAGOVNICA NAMA SKOFJA LOKA

Na počitniško delo v tovarno

Prisluženi dinar pomaga uresničiti marsikatero skrito željo

V Savi in Tekstilindusu so s počitniškim delom učencev, dijakov in študentov zadovoljni

Obiskali smo obe tovarni. Tokrat nas niso zanimali uspehi proizvodnje in prodaje, ampak smo se pogovarjali o učencih, dijakih in študentih, ki med počitnicami opravljajo v teh delovnih organizacijah priložnostna ali kakor pravijo v Savi »sezonska« delala.

Judita Rakovec, vodja izobraževalnega centra v Savi nam je povedala, da so dobili veliko prošelj za počitniško delo, vendar vsem niso mogli ustreči. Zato je kandidate izbrala posebna komisija, katero so sestavljali član odbora ZB, socialna delavka in član izobraževalnega centra. »Osnovno merilo za sprejem na delo je bil socialni položaj. Nato so imeli prednost otroci članov ZB in članov kolektiva. Zgodilo se je, da je bila odklonjena tudi marsikatera prošnja otroka »domačega« delavca.« Ko smo sogovornico vprašali, kje ta mladina dela in kako je namenjena, je odgovorila: »Pogled jih najdete. V skladišču, delavski menzi, pri vratarški službi, nekaj pa jih pomaga tudi v strokovnih službah. Seveda je delovno mesto odvisno od fizične pripravljenosti in izobrazbe. Imamo izdelan pravilnik o nagrajevanju mladine na počitniškem delu. »Delavcu« z osnovnošolsko in srednješolsko izobrazbo pripada osnova 250 novih dinarjev, z višjo in visokošolsko izobrazbo pa 330 novih dinarjev. Gibljivi del pa se dodeljuje na podlagi ocene oddelka oziroma njegovega vodje.«

Sava bo letos sprejela na počitniško delo 46 mladink in mladincev, 25 iz osnovnih šol, 16 iz srednjih in 5 iz višjih šol. Polovica jih že dela, druga polovica pa začne 17. julija in konča konec avgusta (vmes ima podjetje 14 dni kolektivnega dopusta).

V Tekstilindusu sprejemajo mladino na počitniško delo že več let. Lani pa je prišlo med tovarno in Komunalnim zavodom za socialno zavarovanje do nesporazuma. Zavod je zahteval, da mora podjetje tudi od dohodkov počitniških delavcev plačevati redni prispevek, čeprav položaj teh v temeljnem za-

konu o delovnih razmerjih ni določen. Zato so v podjetju sklenili, da letos mladine na počitniško delo ne bodo sprejemali. Toda s Komunalnim zavodom za socialno zavarovanje so se sporazumeli, da bodo za te delavce plačevali enake prispevke kakor za vajence in praktikante. »Zakaj bi plačevali redni prispevek od dohodka, ko pa so vsi otroci zavarovani prek staršev?« Tako je povedal Polde Jenko, vodja oddelka za delovna razmerja v Tekstilindusu. »Pa tudi Zavod za zaposlovanje podpira tak sporazum in predlaga, da tudi letos zaposlimo med počitnicami čimveč mladine. Tako dela v prvi izmeni — od 8. julija do 2. avgusta — 37 fantov in 30 deklet, starih nad 15 let. Petega avgusta bo začela delati druga, približno enako velika skupina.« Kako v Tekstilindusu ocenjujejo počitniško delo? Tovariš Jenko je nadaljeval: »Delavska mladina je v veliki meri prepričana sama sebi. Starši nas prosijo, da bi sina ali hčer vsaj za mesec vzeli na delo in ga izrgali postopanju in brezdelju. Spoznavajo se z delom, redom in praktično spoznavajo, kako oče in mati večkrat težko zaslužita vsakdanji kruh. Mnogim otrokom pa prisluženi dinarji pomagajo uresničiti marsikatero skrito željo. Ne bodo redki tisti, katerih denar bo romal v knjigarne. Začetek šolskega leta je vedno dražji. In ne nazadnje, podjetje je sedaj v času popravil in so tudi mlade in neizkušene roke dobrodošle.« Kolikšno je zanimanje za tovrstno delo, naj pove podatek, da se je 3. julija, ko so počitniške delavce sprejemali, zbralo pred tovarno okrog 150 interesentov!

Kot nam je povedal tovariš Jenko, so imeli pri izbiri prednost otroci domačih delavcev. Ti so bili vsi sprejeti. Nagrajevanje temelji na urnem delu, tako da za uro dela dobijo 150 starih dinarjev.

Za konec naj zapišemo: primera v Savi in Tekstilindusu velja posnemati!

J. Košnjek

»Težave, ki so se nakopičile v kmetijstvu, bo treba rešiti čimprej«

Besede iz naslova so bile izrečene na I. seji sekcije za družbeno ekonomska vprašanja kmetijstva in vasi republiške konference SZDL. Glavno izhodišče za razpravo je bilo predvsem dejstvo, da terja trenutno stanje, v kakršnem je kmetijstvo v Jugoslaviji in še posebej v Sloveniji, najbolj odločno uveljavljanje smernice predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKS, odpiranje realnih in zanesljivih perspektiv, v zvezi s tem pa več sistematičnega in organiziranega dela. Pri tem pa naj imajo odločilno vlogo sami kmetijski proizvajalci. Ugotovili so, da bi morali začetne pozitivne rezultate, ki sta jih prinesli družbena in gospodarska reforma, izkoristiti in jih še povečati. Prav tako so ugotavljali, da se nekateri nesmotrni ukrepi biljejo s prakso. To velja predvsem za plama živilske proizvodnje. Čeprav se je kmetijstvo doslej že močno razvilo, pa vendar še ni izdelanih dolgoročnih programov proizvodnje, in to ne le v delovnih organizacijah, ampak tudi v družbenopolitičnih skupnostih, ki bi morale dolgoročno usmerjevati razvoj proizvodnje in potrošnje celotnega kmetijstva.

Ker vsekakor obstajajo neizkoriščene možnosti — izboljšanje programiranja in organizacije ter poprestritev

izbire kmetijskih proizvodov — odgovorni v SZDL in gospodarski zbornici menijo, da je pri reševanju vseh protislovij in problemov treba podpreti pozitivne ukrepe in stališča skupščine in izvršnega sveta.

Zasebni kmetje so v svojih razpravah poudarjali potrebo po enotni zadrudni zvezi z močnim kreditnim odsekom, ki bi bila sposobna reinvestirati kmečki denar, organizirati preostanek kmečke mladine na vasi, urediti socialno in zdravstveno varstvo in poiskati dodatne vire financiranja. Poudarili so še potrebo po stimuliranju tistih proizvajalcev, ki se specializirajo za gojitev določene kulture. Z vso resnostjo so opozorili, da glede na ekonomski potencial kmetje niso ustrezno zastopani v družbenopolitičnih in predstavnih organih. Menili so, da razen kmečkega glasa in nekaterih pokrajinskih listov drugi časniki, kot tudi RTV, premalo obravnavajo problematiko kmetijstva.

Predstavniki družbenega sektorja kmetijstva so menili, da bi bilo potrebno posvetiti večjo pozornost plasmaju pridelkov. Po mnenju nekaterih bi morali nemudoma izdelati sociološko študijo naše vasi, ki bi pokazala, koliko in katere kmetije so v bodoče sposobne za solidno delo in nadaljnji razvoj.

Kmetje so predlagali, naj se pogoji za najemanje kreditov izenačijo za oba sektorja kmetijstva. Nadalje so opozorili tudi na neskladje med proizvodnjo, prometom in porabo pridelkov. Menili so, da se mora stanje v gozdarstvu in strokovnem šolstvu čim hitreje urediti.

Predstavniki družbenopolitičnih organizacij so poudarili, da bo treba za vse probleme, ki bremenijo kmetijstvo, nemudoma najti rešitev.

Pospeševati je treba tudi razvoj postranskih dejavnosti (turizem, domača obrt, gozdarstvo) ter bolj enakomerno izkoristiti celotno kmetijske zmogljivosti. Posebno mesto pri reševanju problemov naj bi slo zakonodaji, ki naj pripravi dober zakon o zadrudništvu, razvoju samouprave in enakopravnih delitvi dohodka v neposredni proizvodnji, pri kooperaciji in v procesu tržne menjave.

Sekcija je ocenila in sprejela predložena stališča in naloge SZDL ter drugih odločujočih činiteljev do problematike zasebnega kmetijstva. Na osnovi tega bo posebna delovna skupina do jeseni izdelala gradivo, ki bo služilo na skupni seji predsedstva in izvršnega odbora SZDL ter predsedstva gospodarske zbornice SRS.

B. Blenkuš

KOMBINIRANI PLINSKO ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK TOBI TIP 170

- ➔ 2 plinska gorilnika
- ➔ 2 kvalitetni električni plošči

PEČICA s termostatom ➔

EMO

CELJE

PRAKTIČEN — EKONOMIČEN
IZREDNO KVALITETEN

20-letnica tovarne Sukno Zapuže

Vsak drugi član kolektiva bo danes prejel za nagrado uro — Vsi delavci Sukna bodo danes nagrajeni — Izreden uspeh kolektiva: letos so v šestih mesecih prodali več blaga kot lani celo leto

Ce je danes lepo vreme, potem je kolektiv podjetja Sukno iz Zapuže na pikniku v Radovni. Sredi gozdov, v zavetju visokih planin in ob žuborečem potoku 220-članski kolektiv slavi 20-letnico ustanovitve.

Dvajset let ni veliko v zgodovini podjetja, je pa to polovica delovne dobe človeka. In če je kolektiv dvajset let utiral pot skozi nešteto težav in odrekajev do lastne stavbe, boljših strojev, sodobne tehnologije dela in boljšega življenja članov kolektiva, potem smo tega uspeha lahko veseli vsi.

Minilo je že skoraj 300 let odkar so ročno tkali sukno, ki je z lanenim platnom tvorilo oblečilo naših dedov. V dobi industrializacije so se obrtne delavnice predenja volne in tkanja sukna počasi umikale mehaniziranim tovarnam. V Jugoslaviji se je volnarska industrija uspešno razvijala na jugu, ker je bilo tam več ovac in več volne.

V okolici Zapuže so bila po vojni tri manjša podjetja oziroma delavnice, ki so se po nacionalizaciji združila. Po združitvi so vsi trije obrtne delavnice predenja volne in tkanja sukna samostojno z vsemi potrebnimi proizvodnimi oddelki. Z večjim dotokom tekstilnega blaga na trg pa so se pojavili problemi, značilni za tržne odnose (cena izdelkov, prodaja blaga in kvaliteta izdelkov). Zaradi zastarelosti strojnega parka in tehnologije dela so bili izdelki iz Zapuže zelo dragi, kar je oteževalo prodajo blaga.

Takrat je bilo podjetje na tehtnici: ali naj gre v likvidacijo ali pa na modernejšo proizvodnjo. Zmagala je druga možnost in to je obenem rojstvo tovarne Sukno. Pot do uspehov pa je bila še dolga in včasih boleča. Prav zato je današnji jubilej toli-

ko lepši, saj je najtežji del poti že zadaj.

Pred dvajsetimi leti so izdelali 52.000 m² blaga, lani pa že 508.000 m² tkanih lepih vzorcev, ki so kolektivu na jugoslovanskem trgu prinesli pomembno mesto. Glavni izdelki so polkamgarne tkanine, kamgarni za ženske obleke, priznani hubertusi, kvalitetne odevje in lodni (za lovske in druge obleke).

Realizacija izdelkov skokoma raste. To se vidi iz naslednjih podatkov: 1950. leta so realizirali 70 milijonov S din, deset let kasneje 700 milijonov (desetkrat več), 1965. leta 1400 milijonov in 1967. leta 1580 milijonov S din prometa.

Lani so od januarja do konca junija prodali 143.000 m², v enakem obdobju letos pa 198.000 m² blaga. Lani so v prvem polletju dosegli 600 milijonov S din plačane realizacije, letos pa eno milijardo in 131 milijonov S din, kar je skoraj še enkrat več kot lani.

Znano je, da so zaloge blaga splošni gospodarski problem. Zaloge blaga v Suknu so lani znašale 106.000 m², letos pa le 94.000 m², torej so zaloge letos manjše kot lani, kljub povečani proizvodnji. Vse izdelke prodajo na domačem trgu. Letošnja proizvodnja do konca oktobra je že prodana! Če povem, da so letos dosegli 100 milijonov S din skladov in da jih bodo do konca leta še novih 100 milijonov S din, potem je uspeh podjetja več kot očiten (pa tudi dobra gospodarska politika).

Z rekonstrukcijo podjetja so pričeli 1952. leta. Do danes so investirali 626 milijonov S din, od tega 113 milijonov S din v gradbene objekte in 240 milijonov S din v opremo, prek 100 milijonov pa na investicijskem vzdrževanju opreme in objektov. Lani so

sezidali novo tkalnico s pripravo, izšivalnico in upravo. SGP Gorenje iz Radovljice je postavil nov objekt tovarne zelo dobro in poceni. Za novo poslopje je Sukno plačal 200 milijonov S din iz lastnih sredstev, brez kreditov. V naslednji etapi nameravajo postaviti predilnico za boljše kamgarne.

Sukno ima tudi obrat Jurjevica pri Ribnici na Dolenjskem, kjer je zaposleno 80 delavcev. V Zapužu je zaposlenih 220 delavcev, od tega 70 odstotkov žensk. Povprečni osebni dohodek znaša 80.000 S din.

Danes bo 108 delavcev in delavk iz Zapuže, ki so že deset let v podjetju, nagrajenih z uro. Poleg tega bodo danes nagrajeni vsi delavci podjetja. Vsi zaposleni bodo za vsako leto zaposlitve dobili po 1000 S din (npr. delavec, ki je v podjetju 20 let bo dobil 20.000 S din in še uroj). Delavski svet podjetja je direktorja Lojzeta Andoljška zaradi posebnih zaslug pri razvoju podjetja predlagal za odlikovanje. J. Vidic

Usluga Stražišče

obvešča cenjene potrošnike, da opravlja vsa vulkanizacijska dela avtoplačščev, zračnic, gumijaste obutve in drugih gumijastih izdelkov, ter kemično čiščenje, v poslovalnici Stražišče, Seljakova 7.

Za kemično čiščenje oblek in pranje perila ima svojo sprejemnico pri Vodovodnem stolpu, Begunjska 10, Kranj.

Postrežba hitra in solidna — Cene konkurenčne!

POKLICNA INDUSTRIJSKA SOLA
ZELEZARSKEGA IZOBRAZEVALNEGA CENTRA
PRI ZELEZARNI JESENICE

RAZPISUJE

vpis učencev v I. letnik šolskega leta 1968/69 za

metalurški poklic - TALILEC

Pogoji za sprejem so:

- starost do 18 let
- telesno in duševno zdrav
- zaključen 8. razred osnovne šole; izjemoma bodo sprejeti tudi kandidati, ki so dokončali 7. razred osnovne šole.

Ugodnosti sprejetih učencev:

- mesečna nagrada od 160.— do 270.— N din; za učence, katerih starši so v slabem materialnem položaju, plača Zelezarna Jesenice še dodatni regres za bivanje v internatu in sicer razliko med nagrado učenca in polno ceno internata tako, da učenec lahko z nagrado in regresom krije stroške za oskrbo v internatu. Ta pogoj velja za otroke staršev, katerih osebni dohodek ne presega 300.— N din na družinskega člana;

- mesečno 40.— N din v bonih za malico
- brezplačna delovna obleka
- zagotovljeno ustrezno delovno mesto po končanem šolanju

Prijave za vpis:

Lastnoročno napisano prošnjo za sprejem, kolkovano z 0,50 din, je treba poslati na ravnateljstvo šole do 15. avgusta 1968. K prošnji je treba priložiti:

- kratek življenjepis
- rojstni list
- spričevalo o končani osemletki oz. zaključnem 7. razredu osnovne šole
- potrdilo o dohodkih staršev in potrdilo o premoženjskem stanju staršev

Prijavljeni kandidati bodo do 1. septembra 1968 prejeli pismena obvestila o sprejemu v šolo in vsa ostala navodila.

Prosimo, da vsak kandidat navede v prošnji za sprejem, če želi stanovati v internatu.

Jesenice, dne 17. 7. 1968

RAVNATELJSTVO SOLE

Pomembna novost na Bledu

Pretekli torek, 16. julija, so zabeležili na Bledu pomemben in razveseljav kulturni dogodek. Odprli so nov likovni salon, in sicer v VIII. KOLAR v Zaki, onstran Blejskega jezera. V novem salonu se bodo vrstile redno umetniške razstave likovnih ustvarjalcev, pomembnejših jugoslovanskih in drugih avtorjev. Odprli so ga v nekoliko nenavadnih okoliščinah: prostore za ta namen je ponudila lastnica vile in ljubiteljica likovnih umetnosti Majda Kolar z Bleda, ki je hkrati organizator in pobudnik tega pomembnega dogodka na Bledu. Strokovni svetovalec in mentor pa bo moderna galerija iz Ljubljane.

Na torkovj otvoritvi v Zaki na Bledu se je zbralo veliko število kulturnih delavcev z Bleda in Ljubljane, med njimi direktor moderne galerije dr. Zoran Kržičnik, direktor ljubljanske drame Bojan Stih, akademski slikarji Bernik, Jemc, Vovkova, Ravnik, pisatelj Tone Svetina, predstavniki zveze kul-

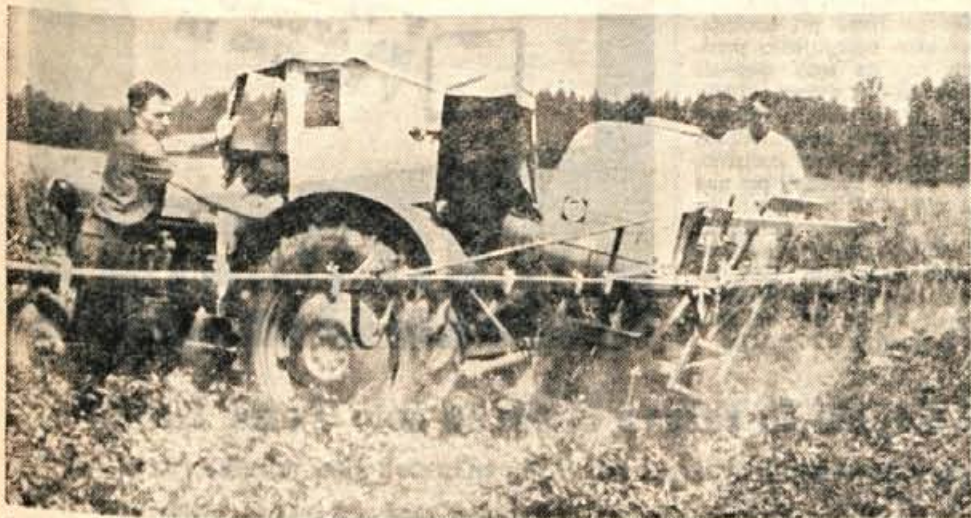
turno-prosvetnih organizacij Radovljica in republiškega sveta za kulturo ter drugi.

Posebno pa je zanimiva vsebina razstave. Organizatorji so uspeli dobiti dela nekaterih naših najbolj vidnih grafikov in slikarjev, kot so Bernik, Jemc, Bernikova, Zelenko, Jaki in drugi. Razstavo pa bogatijo tudi številni zgodovinski in muzejski predmeti, kot so baročni kipi, staro orožje, stilno pohištvo, slike starejših slovenskih slikarjev, redki knjižni primerki in podobno. Razstava je urejena z velikim posluhom za izbiro del kot tudi za postavitev. Predmeti so razstavljeni v več prostorih in na stopniških vile.

Likovni salon ima tudi izredno lokacijo na jugozahodni strani jezera, ravno nasproti naselja Bled v Zaki. Skoda je le ta, da je vila nekoliko oddaljena od obilnega središča, vendar pa se bodo obiskovalci kmalu privadili tudi na to. Obiski bodo zanimivi za domačine kot tudi za tuje goste. J. B.

V Bistrici pri Trziču gradi kranjski Projekt 60 stanovanj za trg. Po načrtih bodo stanovanja vseljiva že letos septembra. V kratkem pa bo omenjeno gradbeno podjetje začelo graditi v soseski B-4 v Bistrici še drug stanovanjski blok s 60 stanovanji, ki bodo vseljiva prihodnjo jesen. (vig) Foto: F. Perdan

Pridelovalcem krompirja letos krompirjeva plesen povzroča precej težav. Ravno te dni je vreme zelo ugodno za razvoj te glivične bolezni. Zato se kmetijske zadruge in posamezni pridelovalci krompirja trudijo, da bi ustavili razvoj bolezni, ki lahko uniči dobršen del pridelka. Tako so v kmetijski zadrugi v Cerkljah nabavili eno najmodernejših škroplilnic (RAU-kombi sistem), s katero sedaj škroplijo krompir pri svojih kooperantih. — (A. Z. — Foto: F. Perdan)

Letos so se priprave na Gorenjski sejem začele prej kot druga leta. Zabavišni prostor bo kmalu urejen, prav tako pa tudi notranjost šol Franceta Prešerna in Simona Jenka. — Foto: Franc Perdan

AKVAMIN

urmetna mineralna voda v prahu
odlična kvaliteta, enostavno pripravljanje
zadovoljuje vsak okus

ESKA

brezalkoholni napitek za otroke in odrasle
z okusom limone, maline in pomaranče

PROIZVAJA RADONJA SISAK

Ukinitev delovnega mesta - pogost vzrok delovnim sporom

Delovne organizacije ne poznajo dovolj svojih notranjih pravilnikov, niti določil temeljnega zakona o delovnih razmerjih

Leta 1967 in v prvi polovici letošnjega leta je občinsko sodišče v Kranju obravnavalo 51 delovnih sporov. Dokončno je bilo odločeno v 16 primerih, od katerih se jih je 6 končalo v delavčevo korist, v desetih primerih pa je bil tožbeni zahtevek zavrnjen. V vseh drugih pravnih do končne odločitve ni prišlo, bodisi zaradi umika tožbe in priznanja zahtevka, bodisi poravnave med strankama.

Ukinitev delovnih mest je bila posledica težjega materialnega položaja delovnih kolektivov ob gospodarski reformi in tudi glavni vzrok delovnim sporom. Postopki — vsaj v nekaterih primerih — za ukinitve delovnega mesta in tudi za odpoved so bili opravljeni hitro, pomanjkljivo in nezakonito. Delavci so v svojih pritožbah navajali, da je delovna organizacija samo spremenila naziv delovnega mesta, v resnici pa se njegova vsebina ni spremenila. Sodišče sicer meni, da so bili akti delovnih organizacij v redu sestavljeni, vendar jih niso poznali tako organi samoupravljanja in vodstva podjetij kakor tudi ne delavci, predvsem nekvalificirani. Delovni spori med organizacijo in visoko kvalificiranimi delavci so bili le izjemni.

Dogaja se, da delavec ne pozna pravilnikov, ker mu niso dostopni. V tožbah se navajajo kršitve, ki jih dejansko ni bilo, marsikateri delavec pa je kršil notranja pravila, ne da bi za to vedel. Res je, da taki primeri niso pogosti, kažejo pa, da je največkrat vzrok neobveščenost.

Niso redki primeri, ko delavci navajajo kot razlog za odpustitev nerazumevanje znotraj delovne organizacije. Največkrat je to le občutek. Izbira delavca pri odpovedih delovnega razmerja naj bo

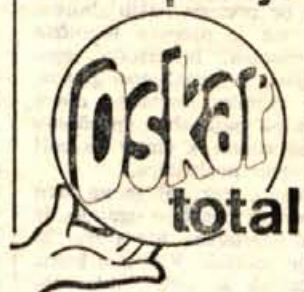
stvar delovnih organizacij in se sodišče vanjo ne vmešava. Prav tako meni, da je utemeljenost zmanjševanja delovnih mest predvsem pristojnost podjetij.

Veliko težji in zapleteni so spori, ko gre za odpust zaradi strokovno neustrezno zasedenega delovnega mesta. V večini primerov gre za površno ugotavljanje strokovnosti in slabo obrazložene odločbe o odpustitvi, katere sodišče ne more preskusiti. Zlasti težak je delovni spor, kadar gre za specifična in visoko strokovna delovna mesta, ko v sami organizaciji ni strokovnjaka, ki bi lahko presodil kvaliteto ali nekvaliteto dela na tem delovnem mestu. V takem primeru je nujno potrebno sodelovanje izvedenca, ki pa zaradi obilice gradiva in največkrat zapletenih okoliščin ne pripelje do zaželenega rezultata.

Samoupravni organi in vodstva podjetij bodo morala veliko boljše in temeljitejše seznanjati člane kolektiva z njihovimi pravicami in dolžnostmi. S tem se bo število delovnih sporov zmanjšalo ali vsaj rešilo po poprejšnjem postopku v sami tovarni.

J. Košnjek

za snežno belo
ročno pranje

velikan med
detergenti

Zlaticrog, MARIBOR

Zagorski zvonovi so odmevali...

S koncerti na Jesenicah, v Kranju, Kropl in na Bledu, ki so bili zelo dobro obiskani, je 61-članski dekliški zbor iz Karlovih Varov pod vodstvom dirigenta Jirihja Strunca končal koncertni del svoje turneje. Splošno mnenje, ki ga je bilo slišati od vseh, bilo je, da so ti koncerti kljub temu, da je prava koncertna sezona za nami, izredno uspešni. O vtisih s koncerta v Kranju smo poprašali Petra Ljparja in Milka Skoberneta, o pomenu izmenjave glasbene mladine Kranja in Karlovih Varov pa Janka Pribošiča in Franca Sifrerja.

Peter Ljpar, direktor glasbene šole v Kranju in predsednik društva glasbenih pedagogov Slovenije:

»Kvaliteta češkoslovaških pevskih zborov mi je dobro poznana, in to predvsem tistih, ki jim je dovoljeno predstavljati češkoslovaško zborovsko reprodukcijo v inozemstvu.

V sklop teh zborov spada tudi gostujoči pevski zbor iz Karlovih Varov. Njihova ljubezen do zborovskega petja izvira iz pravilno osnovane temeljne glasbene vzgoje. Plod takšne pravilne vzgoje je tudi stremljenje k njihovi progresivni programski politiki, ki temelji od ljudske pesmi pa do najbolj sodobnih zborovskih kompozicij. To je dokaz visoke kulturne stopnje naroda ter pravilnega vrednotenja glasbene vzgoje in njene reprodukcije.

Kvaliteta pevskega zbora je odvisna predvsem od strokovnosti zborovodje. Po mojem je samo dober zborovodja zagotovilo za kvalitetno rast zbora, tako glede same glasovne izobrazbe zbora kot usmerjanja in izvajanja sodobnih zborovskih kompozicij, brez katerih današnji zbori ne morejo reprezentirati svoje kvalitete.

Dekliški zbor je s svojo lepo zvočnostjo, katera ni v svojih dinamičnih stopnjah nikoli prekoračila viška zvočnosti, dokazal, da spada med tiste zборе na mednarodnem nivoju, ki častno zastopajo zborovsko reprodukcijo svoje domovine. Njihova vzorna disciplina in odlični dirigent sta napravila najboljši vtis. Gostovanja zborov s tako dovršenim kvalitetnim izvajanjem si še želimo.

Milko Skobrne, urednik revije Naši zbori:

»Zbor, ki sem ga poslušal, in ki ga sestavlja dve zasedbi, večja in manjša kormona, po glasovnih kvalitetah ne presega naših zborov. Pač pa je njegova tehnična dovršenost, intonacija, izgovorjava in izenačenost glasovnih skupin izvrstna, razen tega pa poje zbor sproščeno in spontano, s čimer še bolj pritegne poslušalca.

Drugo, kar mi je na tem koncertu posebno ugajalo, je bila zborovska literatura, ki so jo izvajali. V svojih kompozicijah se češki skladatelji v veliko večji meri poslužujejo bolj pestrih oblik. Vključujejo razne instrumentalne sestave ali posamezne instrumente, s katerimi močno popestrijo koncertni spored, ki bi zaradi ozke glasovne zasedbe (samo dekliški

glasovi) lahko postal v eno in pol urnem programu močnoton.

Tudi po težini skladb je zbor izvajal dela od najpreprostejših narodnih pesmi, dela starejših čeških skladateljev, med katerimi je bil posebno zanimiv J. Myslivečka Nocturno, do sodobnih zborovskih skladateljev B. Martinuja, P. Ebena in Z. Lukaša. Posebno Lukaševa skladba Amicitia je po svoji fakturi zelo moderna, pa vendar s svojo spontano glasbo pritegne tudi poslušalca, ki tovrstni glasbi ni naklonjen.

Mladim pevcem želim, da bi se pri nas počutili tako prijetno, kot smo se mi na njihovem koncertu. Pri tem koncertu bi se marsikateri naš zbor in zborovodja marsikaj naučil, od sestave programa, pa do sproščene muziciranja.

Janko Pribošič, profesor glasbe na Jesenicah, dirigent mladinskega zbora jeseniških srednjih šol:

»Uspehi ki jih dosegajo češki zbori, niso zgolj naključje. Ves njihov odnos do kulture in šolstva naravnost preseneča. Ta dekleta, ki so bodoče vzgojiteljice, imajo dve uri obveznega tedenskega pouka glasbene teorije, dalje dve uri na teden obveznega pouka violine ali klavirja in dve uri zborovskega petja, ki je prostovoljno.

Maksimalno število učencev v razredu je 22, v kroških (likovni, baletni itd.) pa 11. Vsak profesor (na šoli jih je 45) ima svojo delovno sobo in svoj kabinet. (1) Šola sprejme vsako leto 120 gojenk, na razpis pa se jih prijavi okoli 300, in to izključno s prav dobrim in odličnim uspehom. Vsem tem pogojem ustrezajo tudi učni uspehi ob koncu šolskega leta; letos je bilo 97% (1) učencev pozitivnih.— Karlovi Varji imajo poklicni simfonični orkester, dva profesionalna dirigenta, eno poklicno gledališče in 4 koncertne dvorane. Koncerti so dobro obiskani.— To so dejstva, ob katerih se je vredno zamisliti.

O samem koncertu pa na kratko tole. Presenečajo nas kombinacije dekliškega zbora z godalnim kvartetom, s klavirjem, celo z eno samo violino in a cappella (zborovno petje brez glasbene spremljave). Dirigent pravi, da instrumentalna spremljava petje oplemeniti. Glasovna kultura je izbrušena do viška. Lahko rečem, da pri nas ni zbora s tako obsežnim programom.

Franca Sifrer, profesor na

gimnaziji v Kranju, organizacijski vodja turneje:

»Zelo koristno je, da smo spoznali tako šolo kot je v Karlovih Varih. Šola vzgaja vzgojiteljice za »matersko šolo« (otroški vrtci), v katero je zajetih 60% otrok zaposlenih staršev. Po naše je to srednja vzgojiteljska šola. Učbeniki na tej šoli kot na vseh drugih srednjih in visokih šolah so brezplačni. Zelo poceni so razni artikli za šolsko mladino. Disciplina je izredna (kajenje v vseh študentovskih domovih je strogo prepovedano in ta prepoved ni samo na papirju). O sistematični glasbeni vzgoji pa je že govoril prof. Pribošič.

S to šolo sicer ne moremo primerjati šolstva pri nas, kajti to je izjemna šola. V Karlovih Varih je namreč obstajal pedagoški inštitut, ki so ga po reorganizaciji razpustili. Večina profesorjev je ostala na tej šoli, kar se kaže pri kvaliteti pouka.

Kot pozitivno pri izmenjavi obiskov ocenjujemo predvsem to, da smo spoznali njihov šolski sistem, njihov odnos do kulture in njihove izkušnje; zlasti na glasbenem področju. Zdi se mi koristno, da bi vse to spoznali pri nas tudi tisti, ki o kulturi in šolstvu odločajo. Poudariti moram, da smo z izmenjavo izredno zadovoljni. Čehi so nas zelo prijazno in prisrčno sprejeli in upamo, da smo jim to povrnili.« D. Stanjko

gorenje
nagrade daje:
brezhibno pranje
in potovanja

Uspehi in težave osnovne šole Peter Kavčič

Letos je izdelalo razred kar 93% učencev škofjeloške osemletke

Poletje je čas počitnic. Učenci in dijaki za nekaj časa odložijo knjige, šolske stvari samevajo, hodniki so opusteli. Pedagoški zbor ugotavlja rezultate celoletnih prizadevanj. Uspeh ali neuspeh je v največji meri odvisen prav od učiteljev. Tudi zanje so počitnice lepše, če se izkaže, da njih delo ni bilo zaman.

Pedagoški zbor osnovne šole Peter Kavčič iz Škofje Loke je eden izmed tistih, ki so letos z doseženim lahko zadovoljni. Od 1049 učencev njihovega zavoda je razred izdelalo 93%, kar je več kot kdajkoli prej. Vzrok je povečano prizadevanje učiteljev, dodatna pomoč za slabše učence in tesnejše sodelovanje s starši. Dokaz, da visok odstotek tistih, ki so izdelali razred, ni posledica milejšega kriterija pri ocenjevanju, je testiranje znanja učencev vseh gorenjskih osnovnih šol. Škofjeločani so se ob tej priliki zelo dobro odrezali.

Druga plat medalje so težave, ki tarejo zavod. Šola ima premalo učilnic — vsega 17 — število oddelkov pa raste iz leta v leto. Lani jih je bilo 33, letos pa bodo kar trije več. Na mnogih šolah

že uvajajo kabinetni pouk, a v Škofji Loki spriču pomanjkanja prostorov na kaj takega niti ne pomislijo. Za prve tri razrede, kjer je otrok največ, so uvedli celo pouk v treh izmenah, vsi drugi učenci, razen osmošolcev, pa so razdeljeni v dve izmeni — dopoldansko in popoldansko. Učilnice bodo odšle polne po ves dan, od 7. ure zjutraj do 18. zvečer. Za predavatelje je takšen delavnik zelo naporen, prav tako tudi za otroke v popoldanski izmeni. Praksa namreč kaže, da le-tim ostaja manj časa za učenje kot dopoldancem. Razen tega so letos organizirali tudi varstvo, to je podaljšano bivanje učencev v šoli. Pod vodstvom učiteljev tedaj napišejo domače naloge in utrjujejo snov. Ker se je nova oblika dela z otroki zelo obnesla, bi starši radi varstvo tudi za nižje razrede, ne samo za sedme, kot je bilo to do sedaj. Šola pa nima prostora, niti ena učilnica ni

več na voljo. Tudi vrtec, kjer so se s tem ukvarjali še do nedavna, otrok ne sprejema več.

Kljub vsemu naštetemu, kljub vse večji stiski, pa bodo za gradnjo nove šole v Škofji Loki sredstva na voljo šele leta 1972. Se prej je namreč na vrsti Gorenja vas, kjer je problem glede šolskih prostorov mnogo bolj pereč. Kako bo do takrat v Škofji Loki, ne ve nihče. Računajo, da bo čez štiri leta v postopku, kjer imajo poleg osemletke svoj sedež še poklicna šola, pomožna šola in gimnazija, gneča nevzdržna. Kaj bi šele bilo, če referendum za samoprispevek, namenjen gradnji novih šol v občini, pred meseci ne bi uspel?

Ob koncu so nam na osnovni šoli Peter Kavčič zatrdili, da bodo, čeprav v vse težavnejših razmerah, letošnji uspeh skušali ponoviti tudi v prihodnje.

I. Guzelj

Jesenice — Gledališka sezona 1967/68 je bila zelo pestra in bogata. V gledališču Tone Čufar so bile 104 predstave, ki si jih je ogledalo kar 25.539 gledalcev.

Begunje — V sodelovanju z Zavodom za spomeniško varstvo iz Kranja bodo v Begunjah zaščitili pred nadaljnjim propadanjem cerkev Sv. Petra.

Komisija za štipendije in posojila pri TIS Kranj na podlagi 8. člena pravilnika o podeljevanju štipendij in posojil za izobraževanje učencev srednjih šol ter študentov višjih in visokih šol

RAZPISUJE

1. Štipendije:

- na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo za študij matematike — fizike (1);
- na pedagoški akademiji za študij matematike — fizike (3);
- na filozofski fakulteti za študij slovenskega jezika za srednje šole (1);
- na pedagoški akademiji za študij slovenskega jezika in knjižničarstva (2);
- na pedagoški akademiji za tehnični pouk — fiziko (2);
- na akademiji za glasbo — pedagoška smer (1);
- na filozofski fakulteti za študij pedagogike in tujega jezika; nemščina ali angleščina (1);
- na filozofski fakulteti za študij psihologije (1);
- na pedagoški akademiji za študij defektologije (2);
- na filozofski fakulteti za študij biologije (1);
- na vzgojiteljski šoli (5);
- na pedagoški gimnaziji (1).

2. 30 brezobrestnih posojil največ do 300 dln mesečno z odpisi in dolgoročnim vračanjem za učence srednjih šol in študente visokošolskih zavodov.

Posojiljemalec se oprosti vračanja posojila, če konča šolanje v predpisanem času oziroma če diplomira do konca absolventskega staža, priznanega v statutu šole, in sicer: v primeru odličnega uspeha 100 %, prav dobrega uspeha 80 %, dobrega uspeha 60 % in zadostnega uspeha 40 % prejetega posojila.

Ce se ugotovi, da štipendist oz. posojiljemalec ni izdelal razreda oz. ni pravočasno opravil izpitov ali da ne izpolnjuje drugih svojih šolskih obveznosti, mu komisija ustavi izplačevanje štipendije oz. posojila in določi rok, v katerem mora po predpisih o šolanju napraviti izpite in izpolniti druge svoje šolske obveznosti. Ce štipendist oz. posojiljemalec v danem roku ne izpolni teh obveznosti, se mu štipendija oz. posojilo ne izplačuje in se zahteva povračilo celotnega izplačanega zneska.

Prošnja za podelitev štipendije oziroma posojila mora biti pismena. Prošnji je treba priložiti:

- podroben življenjepis;
- izjavo prosilca, da ne prejema štipendije ali posojila drugje;
- potrdilo o vpisu na šolo oziroma fakulteto z navedbo letnika oz. semestra ter stroke oz. odseka;
- zadnje spričevalo oz. potrdilo o uspešno opravljenih izpitih v zadnjem letu;
- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov ter potrdilo o povprečnem mesečnem dohodku staršev v zadnjih 6 mesecih.

Po možnosti naj zainteresirani priložijo tudi mnenje študentske, mladinske oz. družbenopolitične organizacije.

Prošnja za posojilo mora poleg navedenega vsebovati še višino zaprosenega posojila in mesečnega obroka ter čas prejemanja.

V mejah pogojev razpisa imajo prednost učenci in študenti z boljšim učnim uspehom, socialno šibkejši kandidati ter otroci borcev NOV in žrtev fašističnega nasilja.

Prošnje kolkovano z 0,50 dinarja, naj prosilci naložijo na Temeljno izobraževalno skupnost Kranj — komisija za štipendije in posojila — do 15. 8. 1968.

Vsa podrobnejša pojasnila za štipendije in posojila daje referent za štipendije pri skupščini občine Kranj, soba št. 67/prilifče, telefon št. 22-621, interna 327.

Kranj, dne 17. 7. 1968

Komisija
za štipendije in posojila
pri TIS Kranj

Blejske poletne prireditve Nastop mladih umetnikov zbor TRENČAN s Češkoslovaške

V okviru blejskih poletnih prireditev je bilo v sredo zvečer na odru festivalne dvorane na Bledu zanimivo gostovanje folklorno instrumentalnega ansambla TRENČAN s Češkoslovaške socialistične republike. To pot je bil izjemoma obisk zelo dober, medtem ko so bile doslej nekatere prireditve zelo skromno obiskane; med njimi je bilo najslabše na koncertu slovitega ameriškega simfoničnega orkestra prejšnji teden, nič boljše pa ni bilo, ko so pretekli ponedeljek gostovale na Bledu gojenke pedagoške akademije iz Karlovih Varov. Pripomnimo naj pa, da sta bili obe prireditvi zelo kvalitetni in na umetniški višini. Domačini so navajeni, da turističnih prireditev ne obiskujejo, ker menijo, da so namenjene zgolj za tuje goste. Razen tega pa so v turistični sezoni domačini precej zapostveni s turizmom. Pričakovati pa je, da bodo posej tudi tuji gostje bolj pridno obiskovali prireditve, saj se sezona že bliža k vrhu.

Nastop glasov umetnikov s Češkoslovaške so obiskovalci sprejeli zelo tople in z navdušenjem. Nastopajoči so se predstavili s številnimi pesmi, največ s Slovaške, solistke gostujočega zboru so zapele nekaj slovaških in čeških narodnih pesmi, odlični orkester pa je celotna prireditev spremljal, obenem pa je nastopil tudi z nekaj samostojnimi točkami.

Folklorna skupina zboru je pri svojem izvajanju slovaških narodnih plesov predstavila splet narodnih običajev, ki spremljajo človeka pri delu in razvedrilo. Plesi so večinoma prikazovali razpoloženje ljudi ob prazniku in praznovanjih, demonstrirali

Dramska skupina iz Kranja odpotovala na Hvar

V sredo, 17. julija, je dramska skupina pri Prešernovem gledališču Kranj odpotovala na Hvar, kjer bo te dni festival dramskih amaterjev Jugoslavije. Kranjčanji se bodo tamkajšnjim ljubiteljem gledališča predstavili z nekoliko prirejeno Finžgarjevo ljudsko igro Razvalina življenja. Njihov nastop je napovedan za 21. julij.

Dramsko družino Prešernovega gledališča je izmed devetih gledaliških skupin, ki so se pred dobrim mesecem udeležile XI. srečanja dramskih skupin Slovenije na Jesenicah, izbrala posebna strokovna komisija. Prizadevnim igralcem je to nedvomno najlepša nagrada za njihov trud.

I. G.

pa so tudi delo ob žetvi, mladev s cepci, veselje in rajanje deklet po dobri letini, velikonočno veselje in razposajenost mladine. Skratka, večinoma so bili plesi bolj izpovednega žanra, izvedeni pa so bili ob odlični koreografiji in prav tako spretni interpretaciji. Plesali so večinoma zelo mladi ljudje, polni gibkosti, mladostne sproščenosti in negosrednosti. Brezhibno so obvladovali najtežje plesne figure, posamezni elementi so bili izvedeni s popolnim znanjem, tako da so se kar zivali v dovršeno celoto. Prav lahko uvrstimo nastopajoči plesni zbor Trenčan s Slovaške med najboljše te vrste. Ki v popolnosti obvladajo svoj poset in posredujejo svoje znanje v najbolj dovršeni obliki. Sploh pa je zbor zelo znan v Češkoslovaški in tudi zunaj meja, saj je na tekmovanjih večkrat dosegel najboljša mesta.

Nekaj podobnega velja tudi za orkester in za pevke. Orkester sestavlja 11 muzikanov, največ violinstov, med njimi pa tudi vibrafon, klarinet in kontra bas. S svojo spremljavo je plesalcem pomenil enakovredno glasbeno dopolnitev, s samostojnimi točkami pa se je izkazal kot odlični interpretator domače nacionalne pevne melodije. Najbolj doživeto in z velikim poslušom je predstavil skladbo ciganski jok in slovaški čardaš. Tudi mlade pevke so v tritu in s solo točkami ali v duetu s simpatičnim nastopom navdušile občinstvo.

J. Bohinc

Učni uspeh učencev jeseniške in radovljiške občine

V jeseniški občini je osnovno šolo obiskovalo 3281 učencev. Od tega je v višji razred napredovalo ali pa končalo šolo 2976 učencev ali 90,68 odstotka.

Brez negativne ocene je napredovalo 2783 učencev ali 84,20 odstotka, z negativno oceno pa 213 ali 6,8 učencev. V osnovnih šolah jeseniške občine letos ni napredovalo 325 učencev.

V radovljiški občini je letos osnovno šolo obiskovalo 3474 učencev; od tega je 3199 učencev napredovalo. Brez slabe ocene je napredovalo 2897 učencev ali 83,39 odstotka. Z negativno oceno je napredovalo 5,4 odstotka ali 302 učencev.

V osnovnih šolah radovljiške občine letos ni napredovalo 275 učencev. J. Vidic

Filmi, ki jih gledamo

TOČNO OPOLDNE — western ni zgolj strip — V filmu igra Gary Cooper, junak številnih filmov, igralec, ki bo zapisan med najpomembnejšimi igralskimi osebnostmi v zgodovini westerna. Film je posnel režiser Fred Zinnemann in, če bi vsi drugi Zinnemannovi filmi s časom odšli v pozabo, je vendar s filmom Točno opoldne našel mesto med režiserji, ki so westernu pridobili ugled in pomen v svetu filma.

Pričakovati bi bilo, da bo film Točno opoldne prekrit s patino časa, nezanimiv za zdajšnjega gledalca, razvlečen in dolgočasen. No, čeprav film že sodi v kinotečne dvorane, mu vendarle sledimo s pozornostjo od začetka do konca. Ritem filma je skoraj matematično določen, kot je določena vsebina filma, osebe, značaj in idejna poanta. Konflikt je sam po sebi znan, značilen, viden že marsikdaj tudi v najslabših westernih. Navkljub vsem tem zakonitostim, mimo katerih Zinnemann očitno ni želel iti, pa režiserju uspeva gledalca vznemirjati, ga voditi k razmišljanju in vseskozi presnočati.

Točno opoldne je film, ki je preprost. Značilnosti, ki smo jih našli, so značilnosti westerna, skoraj serijskega filmskega produkta, kakršnih je na filmskem trgu izredno veliko. Cetudi se je Zinnemann odločil ohraniti sliherno nit filmske seriatke, je vendar našel v ljudeh, v junakih, ki jih spremlja, veliko izpovednih vzgibov.

Razpoloženje, ki ga Zinnemann ustvarja na platnu, ni rezultat trdega fabulativnega skeleta. Nasprotno, rezultat izredne natančnosti je, pronicljivega čuta filmskega ustvarjalca in realistično posudajene igre igralcev.

Poleg majhnih, skoraj nevidnih nadrobnosti, ki jih Zinnemann niza drugo za drugo v bogato pripoved, si je režiser pomagal z montažo. Podredil jo je pripovedi, postavil za njo dramaturško poudarke in ohranjal slutnja njo nevarnosti, v kateri se ni znašel le glavni junak, temveč celo mesto.

Celoten Zinnemannov filmski izraz zdaj sodi že v zgodovino filma. Nova imena režiserjev so prinesla v filmski izrazni svet marsikaj, kar v Zinnemannovemu filmu, sveda če skušamo primerjati, ne bomo našli. Toda, če nas film Točno opoldne sooča z resnico o ljudeh, če nam še danes pove marsikaj, kar je ob izraznem artizmu nekaterih odličnih režiserjev sicer povedano drugače, skozi izrazito filmsko strukturo, potem je Zinnemannov film umetniška stvaritev.

B. Sprajc

MIHA KLINAR

Napad

Nihče med borci ni vedel za nagli prihod obveščevalca Todorja, zato je preplah, ki je vrgel brigado v bojno pripravljenost, povzročil ugibanja, kaj se je zgodilo, in obenem negotovost, kaj jim bo prinesel početni dan, ki je žarel nad hribi in slikovito gorenjsko pokrajino. Nebo je bilo brezoblačno. Gore z vijoličastimi zublji gozdov so gorele v jutranjem soncu. Ura je bila blizu osme dopoldan in nekateri, ki so se prebudili že navsezgodaj so pripovedovali, da so komaj pred dobro uro slišali iz doline streljanje, ki se je nekajkrat ponovilo, a že v nekaj minutah utihnilo. Morda se je spopadla s sovražnikom kaka patrulja ali pa je kdo od kurirjev naletel na sovražno zasedo.

»Zaradi teh strelcov bi nas ne vrgli v preplah,« je menil Jelen, star partizanski borec, ki je kot partizan od prvih dni partizanske vstaje užival ugled med borci, ki so ga spoštovali, ker se ni gnil za vojaškimi in drugimi funkcijami in častmi in ki je slovel po veliki poštenosti in skromnosti, značilni potezi skoro vseh borcev iz prvega leta partizanskih bojev.

Tudi nekateri drugi so bili Jelenovega mnenja, potem pa začeli ugibati, če se brigada ne pripravlja na kako večjo akcijo ali celo na napad na nemške postojanke v dolini. Ze sinoči se je kljub najstrožji tajnosti štabskih načrtov raznesla med borci govorica, da bo brigada, ki se je zbrala na tem prijetnem vrhu in pobočju, posejanem z belimi gnezdi prijaznih gorskih kmetij, že v prihodnjih dneh napadla dolino med škofjeloškimi hribi in Jelovico in jo osvobodila.

»Neumnosti!«

»Ali ste ob pamet?«

»Napadati pri belem dnevu?« se posamezniki niso strinjali z domnevami drugih in navajali vrsto prepričljivih razlogov. Pošiljati brigado v napad pri tem soncu brez težkega orožja, bi bilo isto, kakor pošiljati borce za streliško tarčo sovražniku.

»Več kakor petsto nas je,« je ugovarjal takim pomislekom kurir Ciril, običen v zaplenjene nemške oficirske hlače in obut v oficirske škornje, a je s svojim ugovarjanjem razjezil mitraljezca Laza, ki Cirila ni mogel trpeti in ki je pri sebi preziral vse, ki se motajo okrog štabov, obenem pa bil ponosen, ker je bil mitraljezec in ker ni spadal med »tiste, ki so zadržani.«

»Tebi je lahko,« je zalo z besedami ugriznil Cirila. »Ne bodo te pošiljali pred švabske bunkerje.«

»Nikar tako, Lazo,« je Jelen čutil dolžnost, da prepreči prepir med štabnim kurirjem in mitraljezom in izgladi nasprotja, ki so včasih, zlasti v trenutkih negotovega pričakovanja, kaj se bo zgodilo, izbruhnila med mlajšimi borci. »Cirilu ni treba zavidati,« je opozoril mitraljezca Laza, ki mu sicer ni oporekal poguma, a ki je vseeno moral spomniti, da tudi kurir komandanta brigade ni biti lahko, ko mora sredi spopadov in bitke na komandantov ukaz od komande do komande in prenašati komandantova povelja podrejenim komandantom in je med tem tekanjem lahko srečen, če jo odnese živ. »Zato mu zares ni treba zavidati!«

»Saj mu ne zavidam,« se je Lazo branil pred očitki, da Cirila zavidava, toda bil je razdražen in

zato začel kritizirati vsevprek, zlasti pa govorice o morebitnem napadu na postojanke v dolini pri belem dnevu. »Z dvema minometoma in s tistimi nekaj minami, ki jih imamo, ne ustvariš zapornega ognja pred utrjenimi nemškimi postojankami. Trenutno nam zaporni ogenj nadomesti le noč.«

»Prihrani svoje pomisleke za čas, kadar boš sam komandant bataljona ali brigade,« je Lazo zavrnil kurir, opogumljen zaradi Jelenove zaščite. »Do takrat pa molči in izpolnjuj povelja, razumel,« je pogledal mitraljezca, nato pa Jelena: »Ja tako ali ne, Jelen?«

»Ne obečaj se na Jelena, glista!« je Lazo planil pokonci, kakor da bo kurirja udaril.

»Nehajta, fanta!« se je mednju postavil Jelen. »Ovladajta živce! Morda jih bomo danes še krvavo potrebovali.«

Toda Jelenove besede bi komaj kaj pomagale, ko bi tedaj naglo ne prisopla patrulja in kakor s svojo sapo odpihnila prepir med Lazom in kurirjem.

»Kje je komandant Blaž?« sta izsopla zasopla borca.

»Blaž?« so se drugi borci zgrnili okrog njiju in z zaskrbljeno radovednostjo hoteli vedeti, kaj se je zgodilo.

»Kje je Blaž, za vruga,« sta bila borca nedostopna in terjala, naj jim vendar že povedo, kje je bataljonski komandant, a jima ni bilo treba čakati na odgovor, saj se je gruča borcev pravkar razmikala, onadva pa sta zagledala komandanta Blaža v spremstvu komandanta brigade Igorja.

»Tovariš komandant,« se je eden od njiju postavil pred oba komandanta. »Zvedela sva, da so davi ob sedmih zjutraj...«

»Vemo, že vemo,« je komandant brigade prekinil poročevalca in povedal sam, da so davi ob sedmih zjutraj v Dolenji vasi Nemci ustrelili devetnajst talcev kot povračilni ukrep za partizanski napad na skupino raztrgancev.

»Devetnajst talcev?« so se zgrozili borci kakor mračen zbor.

»Maščevali jih bomo! Naš bataljon jih bo maščeval!« se je po krtkem premoiku oglasil komandant Blaž, nato pa ukazal zbor bataljona. Cez četrte ure se je njegov bataljon skupaj s komandantom brigade Igorjem in nekaterimi člani štaba brigade že pomikal proti dolini...

2

Predhodnica bataljona, ki jo je vodil četni komisar Bojan, je nekje pod Stirnikom opazila sumljivo premikanje.

»Nemci?« je srh spreletel Bojana, a še preden je mogel poslati patruljo s to novico glavnini bataljona, so jih Nemci že opazili. Nemške strojnice so zalajale proti njim in razpršile njegovo predhodnico na vse strani, kakor da je borci zajela panika. »Prekleta, in vi ste mi prostovoljci,« je zaklel Bojan, kakor da bi to ne bile njegove, marveč Blaževe besede, s katerimi ga bo oštel kasneje, če se mu ne posreči ustaviti Nemcev, ki so se opogumili nad učinkom svojega ognja dvignili in zapodili v dolgi, nepregledni vrsti navkreber, streljali in se v streljih poganjali čedalje hitreje kakor roj velikih, poskakujočih zelenih kobilic, ki jih šibki ogenj predhodnice ni mogel ustaviti, čeprav je Bojanu uspelo zadržati del borcev na vsiljenem položaju. »Zavruga,« je preklinjal sebe in borce, ki si niso mogli najti dobrih zaklonov, izza katerih bi lažje tolkli sovražnika v živo in ga zadržali vsaj toliko časa, da bi jim prihitela v pomoč glavnina bataljona. Jezil se je nase in na obveščevalce, ki najbrž zopet niso zbrali točnih podatkov o sovražnikovi moči, saj mu je Blaž pred odhodom dejal, da policistov, ki so davi streljali talce v Dolenji vasi, ni čutil niti cel bataljon Nemcev, zdaj pa jih je kot kobilic. »Prekleta!« se je Bojana lotevala čedalje večja jeza ne toliko na štab bataljona in brigade kakor na komandanta štaba operativne cone Pera, ki je menil, da bo za maščevalni napad in pregon nemškega bataljona iz doline zadoščal Blažev bataljon, čeprav je bil nemški bataljon številčno trikrat večji od števila borcev v partizanskih bataljoni.

Toda vsa ta jeza Bojanu ni pomagala in zmanjšala njegove odgovornosti in sedanjem tre-

nutku, ko je bil dolžan za ceno lastne žrtve zadržati sovražnikov napad in ko se z ostankom predhodnice brez Blaževega povelja ni smel umakniti. Streljal je, ne da bi gledal, kako streljajo drugi, obenem pa zaskrbljeno štel naboje za zaplenjeno nemško mavzerico, ki jih je bilo z vsakim strelom manj. Samo štirikrat jih bo lahko še porinil v puško in pri četrtem okviru moral paziti, da ne bo izstrelil vseh pet v Nemce, marveč bo moral petega prihraniti zase in tako zapustiti borcev junaški zgled svoje partizanske smrti, kakor so ga v podobnih trenutkih zapuščali nekateri partizanski poveljniki v minulih dveh letih.

Mnogokrat so govorili o tem in mnogokrat je o takih junaških smrtih, kakršna je na primer bila smrt nekdanjega komandanta gorenjske grupe odredov Gorenjca ali smrt skojevcev v Okrogelski jami, govoril novim borcem na političnih urah. Tudi sinoči je pri prvi politični uri v svoji novi četni govoril o teh junaških zgledih in bil zadovoljen, ker je s svojim pripovedovanjem napravil na borce globok vtis. Toda zdaj, ko se bliža trenutek, ko bo moral sam dati tak junaški zgled, čuti, da je o takih stvareh mnogo lažje govoriti, kakor jih potrditi z lastnim zgledom.

»Umreti? Zakaj? Zaradi komandanta cone, ki je tako prekleto lahkomišelnost ocenil položaj in pogljal v napad bataljon, sebe pa zavaroval kar z dvema bataljonoma, da bi ga ne iznenadili Nemci. Vrag, pa tak junak!« je streljal in se jezil na komandanta cone, ki se je po ustanovitvi brigade pred komandnim kadrom ustil, da bo šele sedaj naučil Gorenjce vojskovanja. Verjeli so mu. Srb je bil in Srbi, tako so Bojanu in drugim vcepili že v ljudski šoli, so nenadkriljivi vojaki, vsekakor boljše od Slovencev. Zdaj pa se je ta junaški komandant zavaroval z dvema bataljonoma, na Nemce pa poslal Blažev bataljon in brigadnega komandanta Igorja, da bi pokazal, kaj se je naučil v vojni akademiji, ki jo je obiskoval po dokončani gimnaziji in ki je bil tudi Gorenjec, doma baje iz Podnarta, čeprav se je Igor že večkrat izkazal in bi mu kot partizanskemu poveljniku ne bilo treba polagati ponovnega »komandantskega izpita« pred, za gorenjske partizanske pojme nekoliko preveč vojaškim in skoro po »jugoslovansko« nadutim srbskim komandantom cone. »Vrag ga vzemi!« je vtilkal Bojan pred zadnji okvir nabojev v puško. Zaradi njegovih napak naj bi se zdaj končal življenje sam, ko je še čas, da bi si dvignil in se z ostankom zaščitnice umaknil, nato pa na uri kritike svoj umik opravičil na račun lahkomišelnega povelja komandanta cone, kar bosta bržkone storila tudi Igor in Blaž.

Ne, ne bo segal po svojem življenju, se je Bojan, potem ko je porinil v puško poslednji okvir, za trenutek ozrl okrog sebe, da bi dal znak za umik pred Nemci, ki so bili le še kakih sto metrov oddaljeni od njegovega položaja, pa ga je presenetila dolga partizanska vrsta, ki je nenadoma zrasla v njegovi bližini. Nekje na levi je zagledal Blaža, ki je po stari navadi planil naprej pred borci in jih s svojim osebnim pogumom in kričanjem: »Na juriš!« vlekkel za seboj v napad. Ko je nenadoma nedaleč od sebe zagledal še mitraljezca Laza, kako se je zleknil za strojnico in začel kositi po Nemcih, ga je malodušje, ki se ga je že lotevalo, v trenutku minilo. Sam se je pogljal s svojimi naprej in navdušeno zarjul, ko je opazil na svoji desni tudi brigadnega komandanta Igorja, ki je z zaplenjeno nemško brzostrelko v rokah drvel pred vrsto borcev mimo njega navzdol proti Nemcem, ko so nenadoma pokazali pete.

»Jurš! Jurš! Jurš!« je drvel za Igorjem, ki je s svojimi vrgel Nemce s ceste, kjer so menili, da bodo lahko uredili svoje vrste in ustavili partizanski nalet. »Jurš! Jurš! Jurš!« se je Bojan gnil naprej in mimogrede zagledal zabor municije, ki ga je bil odvrgl neki bežoč Nemec. »Naboji,« se je razveselil nabojev in si jih naglo natlačil v vse žepe. »Sto nabojev!« je bil vesel tega, za partizane resničnega in edinega bogastva, po katerem so hrepeneli. Zdaj je lahko zopet streljati, brez skrbi, da mu bo kmalu pošel zadnji naboj, in se podil za Nemci, ki so bežali in ki se prav gotovo ne bodo ustavili prej, dokler ne bodo na dnu doline. Vsaj tako se mu je zdelo sredi razburljive radosti nemškega bega, potem pa se je nenadoma nedaleč pod njimi po-

javila nova urejena sovražnikova vrsta. Zagledal jo je Sele, ko so jo bežeči Nemci preskočili in ko je zažvižgal proti njemu gost sovražni ogenj in ga v trenutku prilepil k tlom. Krogle so sikale in pikale v prst okrog njega, kakor bi zemljo šivala nenadna nevihta, dokler je ni nekoliko omilila Lazova strojnica, ki je omahnili brigadni mitraljezca in napravila vrzeli v nemški vrsti pod njimi.

»Lazo je res mitraljezec, da ga ni para,« je pomislil na fanta, doma iz Kranja ali bližine Kranja.

Tudi Zicarjev mitraljez je dobro kosil in lahko so se pomaknili nekoliko naprej in prišli do novega streliva.

Pravzaprav se je proti municiji pognal s svojim mitraljezom samo Zicar, ki se ga je to ime oprijelo zaradi »zicarske« spretnosti, a je kovin-otki zaboj z municijo takoj izpustil iz rok, ko je tik pod seboj zagledal, kako je omahnili brigadni komandant Igor in kako se je trava pod Igorjem obarvala s krvjo.

»Igor! Igor je ranjen,« je vzkliknil Zicar in, ne da bi čakal, planil h komandantu.

»Pusti me! Ne delaj zmede!« se je ujezil komandant. »Bijte se naprej!« je zahropel in pogledal Zicarja tako besno, da je Zicar pri priči ubogal. »Bijte se naprej! Ne potrebujem pomoči!« je bilo vse, kar je o ranjenem komandantu mogel poročati Bojanu in drugim, nato pa zopet zgrabil svoj mitraljez in zavzel svoj položaj na poti, vdolbeni v zemljo kakor kak strelski jatek.

»Bijte, bijte se naprej!« je čez četrte ure poročal tudi bataljonskemu komandantu Blažu, ki se je nenadoma pojavil, ker je nemški pritisk postajal čedalje jačji in ker je sklenil, da bo umaknil bataljon, umaknil na svojo odgovornost, ker ni hotel, da bi v frontalnem spopadu doživel po nepotrebnem težje izgube ali pa celo obkolitev in težko zdesetkanje bataljona, ki mu je pohajalo že strelivo.

»Bojan! Drzni!« je poldneval komisarja Bojana in komandirja Drznega in jima ukazal, naj ščitita umik bataljona in vzdržita toliko časa, da bo našel ranjenega Igorja. »Kje je padel? Kje je bil ranjen?« je vprašal mitraljezca Zicarja in Zicar mu je šel pokazat.

»Tu,« je rekel, toda za Igorjem ni bilo nobenega sledu.

»Zakaj si ga ubogal?« se je razjezil Blaž, ker Zicar ni spravil Igorja na varno.

»Tako je ukazal,« se Zicar vojaško ni čutil krivega.

Blaž je molčal, vseeno pa ga je Igorjeva usoda zaskrbelo, da je sklenil, da bo spremenil svojo odločitev in da bo zadrževal Nemce z glavni-vo bataljona, Bojanu in Drznemu pa ukazal, naj s svojo četo najdejo sled za ranjenim in morda že mrtvim komandantom.

»Ce je mrtev, ga je brigada hitro zgubila. In to samo zaradi onega,« se je tudi Blaževa jeza sprevrgla v jezo na komandanta cone, ki je podcenjeval nemško premoč. Najbrž jih je poslal nalašč v tale spopad, samo da bi imel nov dokaz o bojni neučinkovitosti dosedanega gorenjskega partizanskega bojevanja, kakor da se partizanski bojni uspehi merijo po partizanskih izgubah in ne po gibljivosti in učinkovitosti nenadnih napadov in spretnih izmikov. »Samo levite naj mi

zapoje! Jaz mu ne bom tiho. Jaz ne!« je rekel Blaž, pripravljen, da brani staro taktiko partizanskega bojevanja, ki se je doslej pokazala na Gorenjskem kot edino možna in uspešna.

Ne, Blaž ne bo stisnil pred komandantom cone repa med noge...

3

Bitka na cesti, ki jo je držal Blaž s svojim bataljonom, se je nadaljevala, komandir Drzni in četni komisar Bojan pa sta skušala najti sled za ranjenim brigadnim komandantom. Zaman sta ga iskala, dokler ni četa našla na nekega ranjenega borca, ki so ga pobrali med potjo in ki jim je povedal, da je komaj nekaj trenutkov prej, preden jo je skupil v obe nogi sam, opazil brigadnega komandanta, kako se je ranjen mukoma plazil kakih trideset metrov desno od njega. Hotel je pohiteti k njemu, a ga je izpodžagal rafal in ni več mogel. Obležal je tu, kjer so ga našli.

»Kje?« bi Drzni in Bojan rada vedela, kaj natančnejšega o komandantu, a je že pritekel Lazo in pripovedoval, da je našel krvavo sled.

»Pojdimo!« je rekel Bojan in ni poslušal ranjenega borca, ko mu je pripovedoval, da je iz Sokolove čete. S skupino borcev je hitel po krvavi sledi, ki je vodila proti hišam bližnjega naselja. Gledal je samo v krvavo sled in mislil, da bo morda zdaj zdaj našel na truplo izkrvavelega komandanta, dokler se v bližini prve hiše ni nenadoma izgubila.

»Torej se je priplazil vse do sem in tu obležal?« je pomislil. So ga pobrali domačini ali pa Nemci, se je Bojan zdrnil ne toliko zaradi morebitne komandantove nesreče ali celo smrti, kakor ob misli, da na morebitno prisotnost Nemcev v naselju ni niti pomislil in da ga bodo morda prav zaradi tega zdaj zdaj iznenadile nemške strojnice z dobri prikritih položajev, a ga je še isti hip pomislil preplašen ženski glas, ki se je oglasil od prve hiše.

»Tovariši, hitro, hitro!« je klicala neka ženska, blede od strahu.

»Kaj je? So bili v vasi Nemci?« je vprašal.

»Nemci, o, ne! A pridejo! Vsak hip pridejo!« toliko da ženska ni zajokala. »No, ne zijajte! Stopite že sem!« se je njen glas sprevrgel v jezo. »Hitro!« je govorila hlipajoče, nepovezano: »Sem se je zatekel! Ranjenec! Rotila sem ga, naj ne sili v hišo. On pa... o, bog, kako brezobzirni ste... naravnost k nam, kakor da nam hoče nalašč nakopati novo nesrečo. Pohitite! Odnosite ga! Odnosite, preden pridejo Nemci!«

Bojan je razumel ženin strah. Ženska se seveda boji, da bi Nemci našli v njeni hiši ranjenega partizana, zaradi njega požgali domačijo, njo in njeno družino, če jo ima, pa pobili. Zato je naglo stopil za žensko, za njim pa je pohitel tudi Drzni.

»Igor!« je v ranjencu zagledal brigadnega komandanta.

»Odnosite ga! Za božjo voljo, odnesite ga! Brži! Brži!« je priganjala ženska.

»Potrpi vendar! Saj ne gori streha!« se je ujezil Drzni, ki je bil v odnosu do ljudi trdi od Bojana, ki je imel v mislih vselej namen osvobodilnega boja, ki se bi je prav zaradi ljudi in

ne samo zaradi partizanov. Zato je jezno pogledal Drznega in mu hotel z očmi dopovedati, da se tako ne govori z ljudmi, ki domala skoro vsi podpirajo partizane in osvobodilni boj.

»O, seveda se ne gorijo!« je tožila ženska in kazala na otroke, ki so nemo gledali na partizane. »Pa bo gorela! O, prav gotovo bo gorela, če ga najdejo tu in če najdejo vas. Nemci so, sami veste...« je vila roke.

»Vemo, vemo!« je Drzni zamahnil z roko, kakor da ga ženin strah ne briga. »Kaj bi se jih bala! Pošteno smo jih naklestili! Ne bo jih!«

»O, seveda ne! Tako vedno govorite! A ko zaropota, ven iz hiše! A mi? Mi?«

»Ne godrnjaj! Nemcev ne bo, sem rekel,« je šla ženska Drznemu na živce. Njegov glas je ostal trd, čeprav bi žensko rad pomiril in jo prepričal, da se ji ni kaj bati. »Nemce klestijo naši in jih bodo do kraja potolkli,« je rekel, čeprav ni bil o tem prepričan.

»Saj že gremo, mameca,« je ženo miril Bojan. »Ne bomo pozabili, da ste dali zavetje ranjenemu partizanu. Nekeč boste ponosni na to!«

»Ponosna? Ponosna?« se ženska ni menila za tako tolažbo, ker je bil zanjo tisti »nekeč«, o katerem so partizani vselej govorili, nedosegljivo daleč. Vseeno pa je opravičevala svoje priganjanje, kakor da se ga sramuje. »Saj veste, kako je! Nemci nimajo duše, ne srea! Jaz pa imam tele,« je pokazala na otroke.

»Da, seveda,« je rekel Bojan in pogledal natančneje ženo, ki se mu je za otroški drobiž okrog nje zazdelo prestara.

Ženska je opazila njegovo začudenje in ga razumela.

»Ne, nisem mati,« je rekla. »Stara mati sem, mlada dva pa...« je dušila ihtenje.

»Sta v hosti?« je postajal pozoren tudi Drzni.

»Ne, že pomlad! So ju odpeljali Nemci. V Begunjah staj!«

»V Begunjah?« so se partizani zresnili.

»V Begunjah, v Begunjah... Zdaj lahko razumete.«

»Mogoče ne bo najhuje,« je rekel Bojan, obenem pa mu je v dušo legla temna slutnja, da so očeta teh otročkov nemški policisti ustrelili morda prav davj med talci v Dolenji vasi.

»Zato pojdite! Hitro pojdite!«

Z mislijo na te otroke je Bojan spremljal kolonico z ranjenim brigadnim komandantom in še nekaterimi ranjenci, ki so jih prevzeli med potjo, nazaj v hribe proti domačijam, kjer se je nastanila brigada.

Tudi Blažev bataljon se je vrnil in poročal, da mu je vseeno uspelo z novim jurišem vroči Nemce v dolino.

»Igor? Kako je z Igorjem? Ste ga našli? Je živ?« so bile njegove prve besede.

»Živ, a zelo slab. Izgubil je mnogo krvi,« je poročal Bojan.

»In kje ste ga našli?«

Bojan je povedal,

»Pri prvi hiši!«

»Da.«

»Saj to je pri...« Blaž ni povedal do kraja, povedal pa je, da je gospodar s te kmetije bil davj ustreljen med devetnajstim talci, ustreljenimi davj v dolini...

(»Partizanski krokiji«)

ZAVAROVALNICA SAVA

POSLOVNA ENOTA

KRANJ

ČESTITA

VSEM ZAVAROVANECM, POSLOVNIM PRJATELJEM IN OSTALIM DRZAVLJANOM ZA

22. julij, dan vstaje

VELIKO SKRB ODLOŽITE, ČE ZAVARUJETE SVOJE PREMOŽENJE IN ŽIVLJENJE PRI ZAVAROVALNICI SAVA, POSLOVNA ENOTA KRANJ.

Tako so odhajali v partizane

Fant je iz obupa skočil v Savo, po samomoru pa postal partizan

Prebrisana domislica fanta s Prezrenj pred odhodom v partizane

Ob Savi so ljudje našli obleko, v njej pa poslovljno pismo samomorilca; tega nismo mi krivi, ampak banditi, so rekli Nemci. Domačini so tri dni ob Savi iskali truplo, a ga niso našli.

»Pred 25 leti se me je postal obup, neke vrste melanholija, ki človeku jemlje veselje do življenja in ga nagonsko sili v samomor. Odsel sem do skalnate savske obale, tam, kjer voda v ostrem loku spreminja smer in se besno zaletava v skalovje, se peni od togote in išče žrtve, ki jih požirajo nevidni vrtinci. Slekli sem suknič, napisal kratko poslovljno pismo in skočil v mrzlo in umazano Savo. Mojega trupla še do danes niso našli, čeprav so ga iskali zelo, zelo dolgo,« mi je pred dnevi pripovedoval 48-letni Alojz Jelenc, delavec v kemični tovarni Podnart, in nadaljeval: »Naslednji dan so ljudje našli obleko na obrežju Save in to takoj prijavili žandarmeriji v Podnartu. Nemški žandarji so prišli po obleko in po poslovljnem pismu ugotovili, da sem samomorilec jaz, in da sem samomor storil zato, ker so me prejšnji dan hoteli aretirati in poslati v Begunje. Obleko so vrnil moji mami in povedali, kaj se je zgodilo z menoj, pri tem pa izrekli globoko obžalovanje (verjetno jim je bilo zelo hudo pri srcu, ampak ne zaradi moje smrti, temveč zato, ker sem jim prejšnji dan, ko so me prišli aretirati, ušel). Vsega so krivi banditi, so rekli in odšli. Vse do osvoboditve je mama imela mir pred Nemci, kajti jaz sem bil mrtev in nenevaren.«

Lojze je utihnil. Skozi krošnje razcvetelih dreves sva gledala vijugasto strugo Save, ko sva obujala spomine na vojna leta.

Prezrenje so vasica 15 minut hoda od Podnarta, obdana z gostim smrekovim gozdom, ki je med vojno dejal varno zatočišče borecem. Pri Brcu, Jakobču, Stularjevih in Masnekovih so se oglašali prvi partizani: Johan Bertonec, Anton Mohorič in še drugi, katerih imen se danes ljudje ne spominjajo več. Lojze je bil Nemcem takoj sumljiv, zato so ga zaprli že decembra 1941. leta. Jeseniški gestapo je poskušal razvezati Lojzetov jezik. Metode in sredstva so znana. Padali so udarci, kri je oblika telo, kj je molčalo. Čez mesec dni so ga izpustili, ker gestapo ni, razen suma, imel nobenih dokazov.

Vo'na vihra se je z vso silovnostjo nadaljevala, a

vojna sreča je počasi nadute Nemce zapuščala. Do spomladi 1943. leta so se Nemci že morali umakniti iz Afrike. Na ruski fronti so pri Stalingradu doživeli strahoten poraz. V okupiranih deželah je nenehoma rasel odpor proti fašističnemu tiranstvu. V tem obdobju smo v Jugoslaviji že imeli brigade in divizije, ki so razkrajale moč nemškega orla. Tudi na Gorenjskem so se pojavili močni partizanski bataljoni in brigade.

Ljudje so borecem radi pomagali, jim dajali hrano, obleko in prepotrebna obveštila. Tudi Lojze na Prezrenjah je sodeloval in po svojih močeh pomagal partizanski vojski. Vse to je trajalo, dokler se ni odločil za samomor. To pa je bilo takole:

Popoldne 4. maja 1943. leta je Lojze brezskrbno oral njiivo, ko je iznenada v vas prišla nemška patrulja. Bilo je šest žandarjev iz Podnarta. Potrkali so na vrata Brčove hiše, kjer je Lojze doma. Ker pa ga doma ni bilo, so ga našli na njivi. Sledilo je kratko povelje in pred naperjenimi cevmi pušk in brzostrelk so ga najprej odpeljali domov, da se preobleče in vzame s seboj najnujnejše potrebščine. Ko so prišli do hiše, kjer je Lojze doma, je pet žandarjev obkobil hišo, eden pa ga je spremljal in potiskal puškino cev v hrbet, da se jim ne bi slučajno izmuznil ali postal nevaren.

Lojze je vedel, kaj ga čaka. Begunje, od koder se ne bo več vrnil. Moram uti, moram pobegniti, moram, moram... samo to mu je rojilo po glavi. Vedel je, da mora ostati hladnokrvn, priseben in skrajno previden. Ko se je preoblekel, je vzel v roke čevlje in odšel iz sobe v vežo, za seboj pa pustil priprta vrata, da ne bi zbudil pozornost stražarja, ki je ostal v sobi. Počasni je obuval čevlje, a njih ni zavezoval. Dobro je vedel, zakaj. Samo trenutek nepazljivosti stražarja v sobi in Lojze je že imel čevlje v rokah in neslišno hitel po stopnicah na podstrežje, od tam pa na sklednj in po stopnicah navzdol v hlev. Previdno je pokukal skozi lino na dvorišče hiše. Zgledal je žandarja, ki je preplašeno pritekel iz hiše in kričal, da mu je bandit Alojz pobegnil. Nemci so planili v hišo in iskali begunca. Zunaj je ostal samo en stražar, čakal, kdaj se bo prikazal bandit.

Trenutno zmedo je Lojze dobro izkoristil. Potihoma je odprl vrata in sredi belega dne smuknil mimo stražarja proti gozdu, ki pa ni bil tako

blizu, da bi ga krogla ne dohitela. Toda stražar je bil prepričan, da je bandit še vedno v hiši. Gledal je v vsa okna in vrata, tako da ni opazil, da je Lojze vsega deset metrov od njega bežal in utiral pot v svobodo. Stražar je namreč hlevu kazal hrbet, ker mu ni niti na misel prišlo, da Lojzeta ni več v hiši.

Nemci so se tega dne razočarani vrnili v Podnart. Ni jim šlo v glavo, kako jim je mogel bandit pobegniti, ko pa so imeli vso hišo zastraženo.

Lojze se je do večera zadrževal v bližini doma, saj so neravno zemljišče in gozdnat svet dajali domačinu veliko možnost, da v njem najde zavetišče. Zvečer se je previdno približal sosedovi hiši in potrkal na vrata. Bilj so vsi zelo veseli, da jo je tako srečno popihal. Od doma so mu prinesli nahrbtnik, v katerem je bilo vse pripravljeno za odhod v partizane. Tudi na puško mavzerico in bombo ni pozabil. Orožje je imel namreč že od kapitulacije starojugoslovanske vojske skrito doma.

Veseli je kalila le misel, kaj bodo Nemci storili s svojci, ker jih je tako potegnili za nos. Zato so se odločili še za eno potegavščino. Lojze je slekel obleko, v kateri ga je videl nemški žandar, ko se je preoblečel doma. Se isto noč sta obleko z dokumenti in denarjem odnesle Jakobčeva mama in hčerka Slava v bližino Otoč na breg reke Save. Zjutraj so ljudje opazili obleko in to prijavili na žandarmerijo. Po poslovljnem pismu so Nemci sklepali, da je bandit Lojze iz strahu pred zaporom naredil samomor. V pismu, ki je bilo napisano na nahrbtni strani nemške karte za hrano, je pisalo:

»Nemci so me po nedolžnem zaprti in strahotno mučili že decembra 1941. leta. Danes so zopet prišli pome. Nočem več v zapor, zato sem se odločil za samomor. Kdor najde to pismo, naj lepo pozdravi mojo mamo in ji pove, da jo za storjeno bolečino poslednjič prosim za odpustanje.«

Nemci so obleko vrnili staršem, družini pa izrekli sožalje. Vsega tega so krivi banditi, so še dodali in odšli. Ljudje so dolgo iskali truplo, a vse je bilo zaman. Lojze, samomorilec, pa je tisti dan postal partizanski borec gorenjskega odreda. Družina je imela mir pred Nemci vse do konca vojne. Za Nemce je bil Lojze mrtev. J. Vidic

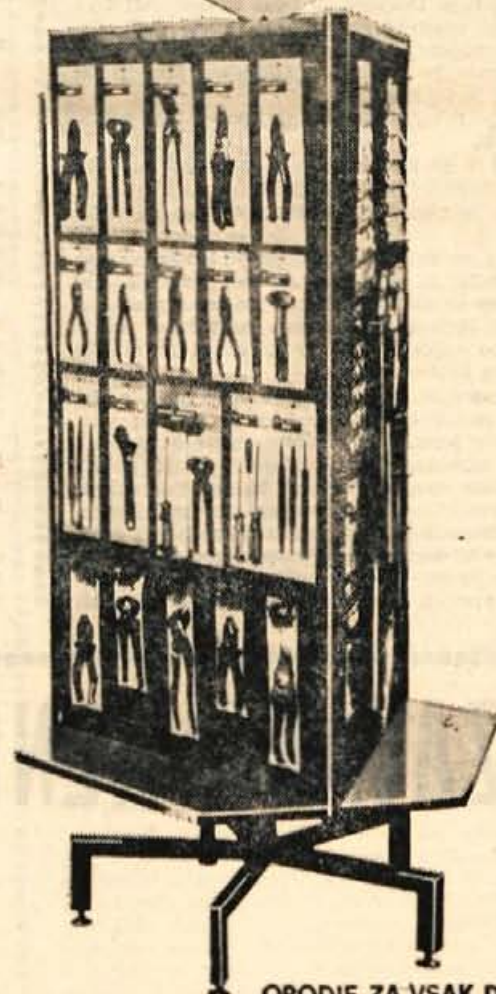

Kdor ponudi DONAT
ponudi
zdravje

POMAGAJ SI SAM
IN UNIOR
TI BO POMAGAL

kvaliteta UNIOR de luxe

ORODJE ZA VSAK DOM
TUDI V VAŠI TRGOVINI

UNIOR

KOVAŠKA INDUSTRIJA ZREČE

PRAGA, 16. julija — Danes se je začela revizija procesa proti nekdanjemu češkoslovaškemu notranjemu ministru Rudolfu Baraku. Leto 1962 so ga obsodili na 15 let zapore zaradi sabotaž in malverzij. V začetku maja letos so Barako začasno spustili na prostost.

LOS ANGELES, 16. julija — Okrožno tožilstvo namerala zahtevati smrtno kazen za Sirhana Sirhana, obtoženega, da je ubil senatorja Roberta Kennedyja. S preiskovalnim postopkom pa ni so zanimaj možnosti, da je uboj plod širše zarote. Sodni proces proti Sirhanu se je začel včeraj (petek).

NEW YORK, 16. julija — Nekaj po polnoči po Greenwichu sta z newyorškega letališča Kennedy vzleteli proti Moskvi dve ameriški letali. S tem so odprli redno potniško letalsko progo med ZDA in Sovjetsko zvezo.

PRAGA, 17. julija — Češkoslovaško ministrstvo za narodno obrambo je danes sporočilo, da se sovjetske enote umikajo v matična oporišča zunaj češkoslovaškega ozemlja. Danes dopoldne so končali tudi vse priprave za umik enot.

VARSAVA, 17. julija — Za pisanje poljskega, vzhodnonemškega in bolgarskega tiska je značilno, da skuša prikazati, da Češkoslovaška postaja žrtev imperia-licne agresije. Hkrati pa je tako za bolgarski kot poljski tisk značilno, da nista svojih bralcev obvestila o stališčih Češkoslovaške do varsavskega posvetovanja.

PARIZ, 17. julija — Generalni sekretar KP Francije Waldeck Rochet je v četrtek odpotoval v Prago.

BAGDAD, 17. julija — Tuje časopisne agencije so sporočile, da je minulo noč v Iraku prišlo do državnega udara. Odstavljenega predsednika Arefa so ponoči posadili v letalo, ki ga je odpeljalo najprej v Bejrut, kasneje pa v Istanbul. Za novega predsednika republike je bil imenovan vodja bastov Ahmed Hasan el Bakr.

SALISBURY, 18. julija — Vladajoča rodezijska stranka je predlagala v osnutku nove ustave, naj bi Rodezija postala republika. Predvidena je tudi možnost, da bi bila Rodezija razdeljena na belo in afriško prebivalstvo.

NEW DELHI, 18. julija — V povodnih, ki že več dni pustošijo nekatere indijske pokrajine, je izgubilo življenje več kot sto ljudi. Zveza družtev Rdečega križa je pozvala k zbiranju pomoči za približno pet milijonov ljudi. Trenutno najbolj potrebujejo mleko v prahu in otroško perilo.

Ljudje

Na torkovem devetem zasedanju centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije je v razpravi sodeloval tudi Edvard Kardelj. Govoril je o izvajanju smernic predsedstva in izvršnega komiteja centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije.

»Smernice so v tem trenutku pravzaprav akcijski program zveze komunistov. Ne ukvarjajo se s celotno problematiko aktivnosti zveze komunistov, ampak samo s tistimi problemi našega družbenega in ekonomskega ter političnega razvoja, ki so zdaj najbolj pereči in najbolj pomembni za naš družbeni napredek. Tako smernice niso prinesle nobenih načelno novih stališč,« je uvodoma rekel Edvard Kardelj.

Ko je govoril o izvajanju smernic, je tovariš Kardelj poudaril, da izvedba le-teh ni kratkoročna politična kampanija, ampak intenzivno ustvarjalno delo in to od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor. Kako hitro bomo uresničevali smernice, pa predvsem ni odvisno samo od centralnega komiteja ampak od vseh nas. Seveda pa njihovo izvajanje terja brezpogojno enotnost komunistov in odločno bojevanje proti raznim pritiskom ter zaviranjem. Pri tem pa je treba

»Boj za smernice je boj na dveh bojiščih!«

tudi razločevati osebno in kolektivno odgovornost. Tovariš Kardelj je v razpravi tudi poudaril, da bi izvršni in drugi organi lahko bili odgovorni, morajo pa biti najprej dovolj samostojni. Prav pri tem pa ne moremo mimo družbenih dogovorov, posebno na tistih področjih, kjer je za posamezne rešitve družbeno odgovornost treba razdeliti. Pri takšni razdelitvi družbeni odgovornosti pa morajo del te prevzeti tudi sindikati, zbornice, gospodarska združenja, samoupravne skupnosti itd.

Tovariš Edvard Kardelj je potem aktualne naloge pri uresničevanju smernic v razpravi razdelil na več skupin ali kategorij. Tako je menil, da se prva skupina nalog nanaša na zagotovitev zakonitosti, pri čemer je pojasnil, da ne dela protizakonito le tisti, ki kršijo pozitivne predpise, ampak tudi tisti, ki takšnih stvari, ko jih opazi, ne preprečuje. Dotaknil pa se je tudi upravnih organov v federaciji in republikah ter ugotovil, da se ti preveč ukvarjajo s predpisi premalo pa z njihovim izvajanjem.

Kot drug sklop nalog pa je označil razne regulativne in politične ukrepe na področju družbene kontrole in usmerjanja odnosov v osebem delu, obrti, najemanju tuje delovne sile itd. Rekel je, da

se že pripravljajo zvezni predpisi o urejanju odnosov na tem področju.

Najvažnejši problemi, važnejši od prvih dveh, pa so po mnenju tovariša Kardelja proizvodni odnosi, delitev dohodka, tržišče, cene itd. Poudaril je, da se na tem področju odpirajo najvažnejše naloge, ki terjajo čimprejšnje rešitve. Prav pri tem reševanju bi v prihodnje morali veliko pomagati sindikati; in to ne le sindikalne podružnice, ampak tudi sindikalni forumi in drugi strokovni organi. Vendar pa je tovariš Kardelj pri tej vrsti problemov opozoril, da je vrsta težav zaradi tega, ker le-ti niso do kraja urejeni. To pa tudi povzroča vrsto neugodnih in nepravilnih pojavov ter napak. Pri tem je mislil predvsem na gospodarsko strukturo in na odgovornost republik ter zveze. Znano je namreč, da imajo ravno na tem področju republike danes dokaj malo pravic in bo prav to potrebno v prihodnje pravilneje urediti in prilagoditi dejanskim razmeram.

Četrta skupina problemov se nanaša na položaj in notranje odnose negospodarskih in družbenih dejavnosti, kot so socialno in zdravstveno področje, pokojninski sistem in področje izobraževanja, prosvete in kulture. Tu so

nekatera vprašanja, ki jih bo v prihodnje moralo obravnavati predsedstvo ali pa izvršni komitej CK ZKJ; nekatere pa tudi centralni komitej zveze komunistov Jugoslavije.

Kot peta skupina je tovariš Edvard Kardelj označil probleme, ki zadevajo nadaljnji razvoj našega političnega sistema. Tu je cel sklop vprašanj, ki terjajo poglobljeno in daljšo razpravo, do katere bo v prihodnje tudi prišlo. Med drugim gre tudi za to, da bi sistem neposredne demokracije in socialističnega samoupravljanja postal še sposobnejši, predvsem pa da postane dostopnejši mlajšemu rodu in tako zagotovi njegovo uveljavitev.

Nazadnje pa je Edvard Kardelj končal svoje izvajanje z naslednjimi mislimi: »Boj za smernice je boj na dveh bojiščih. Kot takšen naj bo ta boj tudi ločitev z vsemi tistimi, ki so v naši partiji pod vplivom delavskemu razredu tujih ideologij, ali pa z emuljivi.«

Ce bomo dosledno ravnali tako, potem bo boj za uresničevanje smernic predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ postal ena zelo pomembnih etap v razvoju naše socialistične in samoupravne družbe ter revolucionarne afirmacije zveze komunistov. A. Z.

in dogodki

Ali bo Benedikova cesta jeseni asfaltirana?

Osmega maja letos je Komunalno podjetje iz Kranja začelo popravljati Benedikovo cesto v Stražišču. Prebivalcem se je tako uresničila dolgoletna želja. Takoj na začetku del so našli na težave. Jarek za kanalizacijo so začeli kopati na mestu, kjer je vodovodna napeljava. Nič čudnega ni bilo, da so cev presekali in tako je del Stražišča ostal brez vode.

Pravijo, da bo jeseni cesta asfaltirana. Sedanja dokaj grobo kamnito podlago morajo posuti še z drobnim peskom in poveljati. Če bo jeseni cestišče dovolj urejeno, bodo položili asfalt. Kakor smo izvedeli, bi bila dela lahko že končana, če ne bi bilo vmes dvomesečnega »odmora«. Asfaltni trak — od škofjeloške ceste do doma Partizana — bo dolg 300 metrov, širok pa 5 metrov. Na vsaki strani bo pol metra koritnice za vodo. Na desni strani ceste (ob cerkvi) bodo postavili obrambni zid, opremljen z ograjo in stopnicami do cerkve. Vrednost opravljenih del bo znašala 230.000 novih dinarjev.

Nevaren in neopređen pa je dohod na Skofjeloško cesto. Ali ne bi bilo varnejše, da bi odstranili ali vsaj prestavili tudi ograjo pri delavnici Tehtnica. Tako so storili v zgornjem delu ceste. Dovoz na glavno cesto bi bil mnogo preglednejši in bi bila manjša možnost nesrečel

J. Košnjek

99 žensk na Storžič

Planinsko društvo Tržič pripravlja za 11. avgust pohod 99 žensk na vrh Storžiča. Ta akcija sodi tudi v cikel proslav ob 60-letnici društva. Udeleženci pohoda bodo vodili alpinisti in člani gorske reševalne službe. Na vrhu vsako od njih čaka primeren spominček. Med potjo se bo skupina ustavila tudi ob spomeniku pod Storžičem ter se poklonila spominu na padle žrtve iz NOB.

Vse informacije so udeleženkam na voljo v biroju turističnega društva v Tržiču.

za snežno belo ročno pranje

velikan med detergenti

Zlatcroq MARIBOR

RAZPIS

ZA PRODAJO TRIPLEX GARAŽ OB NEBOTIČNIKU V KRANJU

1. SGP Projekt Kranj gradi in zanj prodaja Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, Kranj naslednje garažne bokse v triplex garažni hiši ob nebotičniku v Kranju:

15 kom. v pritličju po ceni	10.000,00 N din
18 kom. v kleti po ceni	9.700,00 N din
18 kom. v nadstropju po ceni	9.400,00 N din

2. VELIKOST BOKSOV JE:

2,45 x 4,80 m, širina vrat (odprtih) je 2,28 m. Točni podatki glede dostopa v bokse, velikosti, izvedbe in opreme boksov so na razpolago.

3. Plačilni pogoji so:

najmanj 50 % kupnine ob podpisu pogodbe, 50 % ob prevzemu ključev garaže. Kupci, ki dajo večji prvi obrok, imajo prednost pri izbiri boksa.

4. Garaže bodo oddane kupcem do 30./11.-1968.

5. Pismene kupne ponudbe:

z navedbo višine prvega obroka plačila sprejema ter daje vse informacije Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V. Kupoprodajne pogodbe na podlagi gornjih pogojev sklepa v imenu SGP Projekta Kranj Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj.

**SGP PROJEKT KRANJ
PODJETJE ZA STANOVANJSKO IN
KOMUNALNO GOSPODARSTVO KRANJ**

CASOPISNI PAPIR
LARKO DOBITE
PO UGODNI CENI
VSAK DAN DO 15. URE
GLAS
OBČINSKA STAVBA
SOBA 110

**Oglas
v Glasu -
zanesljiv
uspeh**

VISOKO KVALITETNA
SODOBNO
EMBALIRANA

Zahtevajte jo v
vaši trgovini!

Razpisna komisija pri Veterinarski postaji na Jesenicah razpisuje delovno mesto

upravnika veterinarske postaje

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za razpisano mesto izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da so diplomirali na veterinarski fakulteti
2. da imajo najmanj 5 let prakse na ustreznem delovnem mestu.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Pismene prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov omenjene razpisne komisije.

KADROVSKA KOMISIJA
VELETRGOVINE ŽIVILA KRANJ

objavlja

delovno mesto poslovodje v novem Potrošniškem centru v Radovljici.

Pogoji: Visokokvalificiran trgovski delavec živilske stroke z najmanj 10 let prakse na enakih ali podobnih delovnih mestih.

Objava velja do 15. 8. 1968.

Nastop zaposlitve predvidoma konec meseca septembra.

avtopromet gorenjska kranj

vas vabi na izlete, ki jih organizira v juliju in avgustu:

22. VII., PONEDELJEK	enodnevno potovanje po Koroški
26. VII., PETER	popoldne v Trbiž
27. VII., SOBOTA	Ljubljana—Križanke Lehar: Vesela vdova — opereta
10.—11. VIII. SOBOTA in NEDELJA	dvodnevni izlet v Verono, združen z ogledom Verdijeve opere AIDA v svetovno znanem gledališču
17. VIII., SOBOTA	ogled lesnega sejma v Celovcu

Vse informacije in prijave v turistični poslovalnici Creina v Kranju, Koroška c. 4, telefon 21-022 in v turistični poslovalnici Avtopromet Gorenjska Kranj, v Trziču, telefon 71-268.

Cenjeno občinstvo obveščamo, da je začel 1. VII. 1968 obratovati na progi Kranj—Kočevje—Delnice—Crikvenica avtobus z odhodom iz Kranja ob 4.50 in prihodom v Crikvenico ob 9.50.

V povratku Crikvenica—Kočevje—Kranj odhaja iz Crikvenice ob 16. uri in se vrača v Kranj ob 20.45.

Dalje vozi na progi Kranj—Postojna—Koper—Piran—Umag—Novigrad—Poreč avtobus z odhodom iz Kranja ob 5.40 in prihodom v Poreč ob 11.10, vrača pa se iz Poreča ob 14.30 in prihaja v Kranj 20.17. Vozne karte in rezervacije so v predprodaji na avtobusni postaji — Kranj, v povratku pa so v predprodaji vozovnice in rezervacije na avtobusnih postajah Koper, Portorož, Piran, Umag, Poreč, Crikvenica in v turističnem društvu Novigrad.

Preskrbite si pravočasno rezervacije in vozne karte.

Program dvodnevnega potovanja v Verono z ogledom Verdijeve opere Aida

10. avgust, sobota:

odhod iz Trziča ob 5.30 izpred avtobusne postaje in Kranja ob 6. uri izpred kina Center. Potovanje skozi Ljubljano do Postojne. Kratak postanek. Nato prek Sežane, mimo Trsta, Latisane v Portogruaro. Kratak postanek. Dalje mimo Mester v Padovo. Po ogledu mestnih zanimivosti mimo Vicenze in Verone v Peschiero ob Gardskem jezeru. Namestitve v hotelu. Prosto do večerje. Nato odhod v Verono. Do pričetka predstave Verdijeve Aida v slovitem veronskem amfiteatru še kratak sprehod po mestu, kjer boste spoznali ambient tega bisera italijanske kulturne zgodovine. Po predstavi povratek v hotel.

11. avgust, nedelja:

Po zajtrku prosto za kopanje. Kosilo. Nato kratak izlet na polotoček Sirmione. V popoldanskih urah povratek proti domu. Vmes krajši postanki za odmor. Prihod v Kranj in Trzič pozno zvečer.

Cena: iz Kranja 218 N din
iz Trziča 223 N din

V ceni so všteti prevozni stroški, en polni penzion, vstopnica za predstavo v amfiteatru, vodstvo ter organizacija izleta.

Devizna sredstva za lastno uporabo si udeleženci preskrbijo sami. Prijave sprejema naša turistična poslovalnica Creina v Kranju, Koroška c. 4, tel. 21-022 in v Trziču v turistični poslovalnici — osebno ali po telefonu najkasneje do 1. avgusta 1968.

ITALIJA
AVSTRIJA

GORENJSKA

ÖSTERREICH
ITALIA

Za obisk se priporoča

HOTEL LOVEC
BLEDpriznana restavracija tera-
sa — parkirni prstori,
sobe s tuši.

Telefon 77-266, 77-366

OBISCITE HOTEL
TRIGLAV
BLEDNizke cene penzionov in
prehrane — posebni turi-
stični menu za skupine —
nacionalna jedila in pijače
— Senčnat vrt

telefon 77-365

VISITATE

IL NEGOZIO

DELLA GRANDE MODA

Boutique

Ljubljana, Miklošičeva c. 5
KOTEKS — TOBUS

Turistične informacije

● V Ratečah, Planici, na Jesenicah in v okolici ter na Planini pod Golico je še povsod dovolj prostora. Tudi v Begunjah na Gorenjskem je dovolj prostih postelj, le pension Vila Mir v Zapužah je zaseden.

● Bohinj — okrog 300 prostih postelj je še v zasebnih turističnih sobah. Hoteli Jezero, Bellevue, Pod Voglom in Triglav so zasedeni. Zičnicaca na Vogel in sedežnice redno obratujejo. Cesta Bled-Bohinj je odprta, po njej pa redno vozijo tudi avtobusi. Odprt je bife turističnega društva Bohinj na prireditvenem prostoru Pod Skalco.

● Bled — Dovolj prostora je v počitniških domovih in v zasebnih turističnih sobah. Nekaj prostih postelj je tudi še v hotelih, vendar povsod

priporočajo rezervacije. Zičnica na Stražo bo danes (sobota) začela obratovati. Temperatura vode v Blejskem jezeru je 22 stopinj.

● Kranj — Na Krvavcu (v domu in brunaricah), v Partizanskem domu na Vođiški planini, v domu na Jezerskem in pri zasebnikih je še dovolj prostora. Prav tako je prostor tudi v Predvdvoru, v Kranju, na Smarjetni gori in na letališču Brnik. V Kranju je odprto letno kopališče in igrišče za mali golf.

● Tržič — V Tržiču, Podljubelju in v planinskih postojankah na Karavankah je še nekaj prostora. Ob ljubeljski cesti v Bistrici je turistično društvo Tržič odprlo nov informativni biro, kjer med drugim posredujejo prenočišča tudi v zasebnih turističnih sobah in izdajajo dovolilnice za ribolov.

● Skofja Loka — V vseh turističnih krajih v Selški in Poljanski dolini ter v Skofji Loki je še dovolj prostora. Prostor je tudi pri zasebnikih. Razen tega pa imajo v vseh turističnih krajih na Gorenjskem še nekaj prostora, priporočajo pa rezervacije.

● Kamnik — V Kamniku in Domžalah je tudi dovolj prostora. Prav tako je nekaj prostih postelj v Kamniški Bistrici in na Veliki planini.

Elektrodelavnice

Ing. Dullnig

Celovec — Klagenfurt

Pischeldorferstrasse 4
8 Maistrasse 33Električni stroji, orodja,
naprave, surovine, žice,
kabl.Dobava — popravilnica
poceni in hitro.

Prireditve

● Zveza borcev v Begunjah bo danes (sobota) priredila v prostorih gostišča Joževe v Begunjah veliko vrtno veselico. Igrai bo kvintet bratov Avsenik, godba na pihala; nastopili pa bodo tudi znani pevci.

● V Bohinju se bo danes (sobota) začela tradicionalna kmečka ohcet. Danes zvečer bo vasovanje Pod skalco, jutri ob 13. uri pa bo na istem prostoru kmečka ohcet.

● Na Bledu bo danes (sobota) velika možna revija v dvorani Kazine. V festivalni dvorani pa bo zabavno-turistični festival Pesem poletja. Na njem bodo nastopili najboljši Jugoslovanski pevci zabavne glasbe.

● V nedeljo zvečer bo z blejskega gradu velik ognjemet.

● 24. julija pa bo na Bledu nastopil znani folklorni ansambel Kolo iz Beograda.

Vreme

Vremenska slika: hladen zrak, ki je v začetku tedna zajel naše kraje, se umika iznad Balkana proti vzhodu. Iznad zahodne Evrope se širi nad Balkan področje visokega zračnega pritiska.

Napoved za soboto in nedeljo: dopoldne pretežno sončno, popoldne vmes zmerne pooblačitve, mogoče so posamezne plohe.

Najnižje nočne temperature med 7 in 12, v Primorju 15 stopinj, najvišje dnevne okoli 20, v Primorju 23 stopinj Celzija.

Velika hiša za vsakogar

Radio
SchmidtKlagenfurt — Celovec
Bahnhofstrasse 22Hotel Panorama na Ljubelju
p. Tržič
zaposli sobarico

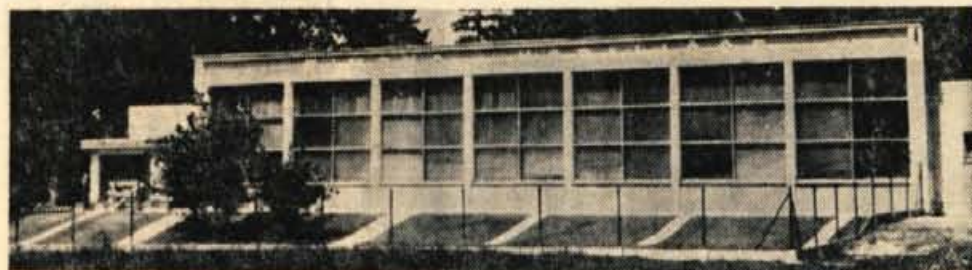
Nastop službe je mogoč takoj. Interesentke, pošljite prijave na naslov Kompas hotel Panorama Ljubelju

Zlatnina, srebrnina, dragulji in ure
v priznanih strokovnih trgovinah

Georg Pirker

Ze petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgor-
njem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nem-
ško in italijansko. Dinarje vam obračunamo
po najboljšem dnevnem tečaju.

Tržič je pred kratkim dobil še tretjo turistično poslovalnico, in sicer pri bencinski črpalki na Deteljci. V moderno opremljeni turistični poslovalnici, veljala je okoli 12 milijonov S din, turisti lahko dobe informacije, kupijo bencinske bone in turistične spominkne ter izvedo, kje so še proste sobe. Kol so nam povedali v poslovalnici, turiste najbolj zanimajo informacije o turističnih zanimivostih naših krajev, hotelov, kampingov in pa prometne razmere na naših cestah. In ne nazadnje, turiste zanimajo tudi cene hotelskih storitev in programi turističnih in drugih prireditvev. (vlg.) Foto: F. Perdan

V soboto, 13. julija, so odprli preurejeno zimsko kopališče v Kranju. Sedaj je dostop v bazen mogoč tudi s preurejenega prostora pred kopališčem. Kranjčani bodo gotovo zadovoljni, saj se bodo lahko v »pasjih dneh« kopali tudi v zimskem kopališču. — Foto: F. Perdan

GORENJSKA

Beljak
Bled
Brnik

Celovec
Trbiž
Trst

Hotel Letališče

Aerodrom Ljubljana

Aerodrom Ljubljana — Ko potujete po cesti Kranj—Kamnik, se ustavite na letališču, kjer vas vabi ob gozdnem robu hotel. Ob sobotah in nedeljah popoldne na terasi hotela PLES od 16. do 22. ure. — Postreženi boste z dobro kapljico, okusnimi jedili in specialitetami na žaru. — V letni in zimski sezoni je odprta brunarica in depandansa v Tihi dolini na Krvavcu. — Na voljo imamo 60 ležišč.

Flugplatz Ljubljana — Auf Ihrer Reise von Kranj nach Kamnik bleiben Sie beim Flugplatz stehen! Dort befindet sich einladend am Waldrand ein Hotel. — Samstags und sonntags Nachmittag auf der Hotelterrasse TANZ von 16—22 h. — Es wird ein guter Tropfen, schmackhafte Speisen und Rostspezialitäten serviert. In der Sommer- und Wintersaison stehen Ihnen eine Berghütte und eine Dependance in der TIHA DOLINA (Stilles Tal) am Krvavec (1858 m) zur Verfügung. — Wir verfügen über 60 Schlafstätten.

Aeroporto di Ljubljana — Se viaggiate in macchina sulla strada Kranj—Kamnik, fermatevi all'aeroporto. Nel Ristorante all'Aeroporto, situato in un paesaggio pittoresco di boschi e montagne, potrete ristorarvi, godendovi piatti speciali e vini originali. — Durante l'estate e d'inverno sono aperti anche la «Dependance» ed il «Cottage» nella «Tiha dolina» (La Valle silenziosa) sul pendio del monte Krvavec. — I due impianti dispongono di 60 letti.

Brunarica in depandansa v Tihi dolini na Krvavcu

FIAT

ZASTOPSTVO
TRIESTE
TRST

zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: NOVA IN RABLJENA VOZILA, NAMENJENA ZA IZVOZ V JUGOSLAVIJO

Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: ZA GENERALNA POPRAVILA MOTORJEV fiat 600 D, 1100 in 1300

Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi, št. 26/3, telefon 93-787

EKSTRA — EKSPORT

Simon Prescheren

Tarvis (Udine) — Trbiž, telefon 21-37

vam nudi po izredno ugodnih cenah:

- Trgovina z električnimi potrebščinami
- Pralni stroji
- Radio — televizijski aparati
- Svetilke — žarnice
- Sivalni stroji — dvokolesa
- Ploščice za tlakovanje — otroški vozički — peči na olje
- Olivetti računski in pisalni stroji

Poseben popust za izvoz

Strežemo v slovenščini

Bife Črnive

MULEJ FRANCKA

Bife stoji na križišču ob cesti na Brezje.

Obiščite nas, ne bo vam žal. Postreženi boste hitro in solidno. Pijača po izbiri, jedila po naročilu.

SE PRIPOROČAMO!

Z butan propanom
in čistim butanom
POLNIMO
PLINSKE BOMBE

Camping v Zaki BLED

LJUBLJANA - Vodovodna
cesta (za Litostrojem) —
tel. 316-798/315-759

Janez: »Micka, ves Kranj
sva že prehodila. Pošteno
sem že lačen.«

Micka: »Janez, potem pa
kar k Jelenu,

tam dobro
kuhajo,
pa še
poceni je.«

Krojaštvo Weiss

Celovec — center, Spitalgasse 12

angleško blago
modne srajce in kravate

Se priporočamo, govorimo slovensko

KOMPAS BLED

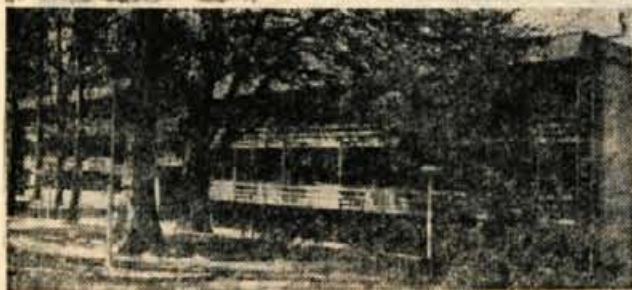
GARNI HOTEL

Telefon 77-531

V najmodernejšem hotelu v centru Bleda boste našli to kar potrebujete, mir, odlično postrežbo in zadovoljstvo!

Hotel razpolaga s 180 posteljami. Vse sobe imajo tuš, kopalnico, WC in balkon. Hotel razpolaga z družabnimi prostori, hišnim barom, vrtom, garažami in obsežnim parkirnim prostorom.

OBISČITE NAS
ZADOVOLJILI VAS BOMO

STROJI,
ORODJA,
STAVBNO
IN
POHISTVE-
NO OKOVJE

Josef Strauss

Villach — Beljak

Prodaja na veliko — Gaswerkstrasse 7

Prodaja na drobno — Bahnhofstrasse 17

Telefon 042 42, 60 61 in 68 53

OBISČITE NAS TUDI NA CELOVSKEM VELESEJMU V DNEH OD 8. DO 18. AVG. T. L., KJER BOMO IMELI SVOJO SEJEMSKO STOJNICO, V HALI 12

Posvetite se možu

Mnogo priložnosti se vam ponuja, da se bolj ali manj opazno posvetite in še bolj približate svojemu možu. Če boste priložnosti znale izkoristiti pravilno in ob pravem času in če ima vaš mož vsaj malo smisla, bo pravilno razumel in sprejel vašo dejanja. Treba je samo poizkusiti. Morda vam bo uspelo.

— Dajte mu včasih v žep škatlo cigaret, ki jih kaditi. Moški cenijo takšno pozornost.

— Zamenjajte svojo staro sliko v njegovi denarnici za novejšo.

— Ne govorite mu veliko o ljubezni — raje kaj storite.

— Pustite ga, da ima tudi on toliko miru, da v miru prebere časopis.

— Predlagajte mu, da greste zvečer na večerjo v kakšen prijeten lokal. Takšno povabilo bi vsakega človeka razveselilo.

— Pustite jezo, raje jo prespite. Ne bodite puste in dolgočasne, pa čeprav se ne počutite najbolje.

— Poprosite ga, da vas vzame s seboj na nogometno tekmo. Na tekmi pa se ne jezite, če vam ne bo kaj po godu.

— Predložite mu, da bosta hranila denar za nekaj, kar si zelo želi.

— Vprašajte ga za nasvet, kako bi on naredil ali kako bi naredila njegova mati kakšno stvar.

— Naročite se na kakšen časopis ali revijo, ki ga zanima, čeprav si on lahko misli, da sploh nimate pojma, za kaj se zanima.

— Svetujte mu, da gre vsaj enkrat na leto k zdravniku na pregled, čeprav je zdrav kot dren.

— Ohrabrite ga, če ne napreduje v službi. Recite mu, da zelo verjamete v njegove sposobnosti in uspeh.

— Kupite si lepo spalno srajco.

— Shujšajte kakšen kilogram — ali pa se zredite.

N. Prezelj

Kotiček za ljubitelje cvetja Svetuje ing. Anka Bernard Vrtna dela v juniju

V hudi poletni pripeki je tudi naš vrt močno žejen. Če zalivanje zaradi pomanjkanja vode ni dovoljeno, si pomagajte s pogostim plitvim rahljanjem gredic. Z rahljanjem preprečimo izhlapevanje vode iz tal, plevel pa zatremo že v kali. Seveda ročno pletje že skoraj povsem odpade.

Če želimo, da bo paradižnik hitreje dozorel, mu listja ne smemo odtrgovati, pač pa ga privežemo tako, da ne senči plodov. Skropimo ga redno proti plesni z ditanom ali delanom.

Tudi mlado sadno drevje in jagodičevje redno okopavamo in škropimo. Veliko bolje uspeva v okopanih tleh kot med travno rušo, ki črpa vlogo in mu odvzema hrano. Zelo koristno je zastiranje z odkošeno travo, ki zemljo zasenči in zadržuje vlogo v tleh.

Nadležnega pletja poti in dvorišč se ubranimo s sredstvi za zatiranje plevela na poteh.

S setvijo dvoletnih cvetic ne smemo več odlašati. To so mačehe, šeboj, spominčice, naprstec, popelni in belis. Odcvetele popelne lahko ohranimo za prihodnje leto, če jih po cvetenju takoj pri tleh odrežemo.

Od zelenjadnic sejemo endivijo, zimsko redkev in špinačo, mangold za spomladansko uporabo. Za jesensko rabo pa sejemo še lahko korenček, razne sorte graha in fižol grmičar.

Rože za šopke režemo precej nizko, tudi odcvetele dele sproti odstranjujemo. Iz spodnjih oči bodo pogonale močne mladice, ki bodo ponovno cvetele, grm pa bo ostal lepe oblike. Dognojimo jih še enkrat z mešanimi gnojili, eno pest gnojila na grm. Kasneje jih ne gnojimo več, da les do zime bolje dozori in je odporen proti pozehi. Tudi rože škropimo redno vsakih 7 do 10 dni proti boleznim in škodljivcem z euparenom in etiolom. Skropimo pa tudi pelargonije in gomoljaste begonije, da jih ne uničijo plesen ali zajedalci.

V okrasnem delu vrta sproti obrežemo vse odcvetele dele trajnic; ostrožnike obrežemo pri tleh, da bodo ponovno cveteli. Tulipane lahko pustimo v zemlji, vendar naj bodo čimbolj na suhem mestu.

Cveticke na oknih pogosto zalivamo, po potrebi celo dvakrat dnevno in dognojujemo.

Pred zalivanjem ali ob deževnem vremenu dognojimo tudi vrtno travo s 3 dkg nitromonkala na 1 m² trate. Trato kar najpogosteje kosimo, da bo postala žametno zelena in gosta.

Moška obleka poleti

— Ze res, da je hudo vroče, vendar moški ne sme v mestu hoditi v kratkih hlačah. Te se oblečejo doma ali na izletu.

— Ze sami ste gotovo opazili, da so najlonske srajce poleti prava nadloga. Koža pod njimi ne diha, zato se telo kar koplje v znoj. Nosite raje pralne srajce s kratkimi rokavi. V naših trgovinah je sedaj precej bombažnih majic s kratkimi rokavi od štirih tisočakov pa tja do desetih. Cena je namreč odvisna od kvalitete bombaža. Mladi fantje pa lahko oblečejo tudi majice iz frotirja.

— Hlače naj bodo platnene ali pa iz lahkih mešanic volne in sintetične. Takih hlač so posebno vesele gospodinjice, saj jih po pranju ni treba likati.

— Tudi sandale ne sodijo na mestni tlak, če se moški hoče držati pravil dobrega oblačenja. V sandalah nikoli ne nosi nogavic, vedno jih obuje na boso nogo. V vročih dneh moški obuje le zračne čevlje.

Solata — malo drugače

Poleti ne kuhamo večerje, pač pa navadno pripravimo na hitro kakšno solato. Če se je družina že naveličala vedno enake zelene solate, ji na primer v nedeljo zvečer postrezite z malo boljšo solato.

JAJCNA SOLATA

Za to solato potrebujete pet trdo kuhanih jajc, filete, nekaj paprik, nekaj kaper, dušen grah, majonezo, sol, poper in sok pol limone.

Jajca zrežete na kocke, paprike na zelo tenke rezine, sesekljamo kaperje in primešamo še vse druge sestavine. Solato okrasimo s peteršiljem in olivami. Ker je solata zelo pikantna, je boljše, če otrokom pripravimo drugačno večerjo.

SOLATA IZ REZANCEV

Pripravimo jo iz četrtilograma jajčnih rezancev, ki smo jih skuhal v slani vodi z nekaj kapljic kisa. Kuhane

za snežno belo
ročno pranje

velikan med
detergenti

Zlatorog MARIBOR

Ali kopanje res lepša?

Ze slovita Kleopatra je vedela, da jo kopanje polepša. Izročilo pravi, da je kopanje v mleku oslic sodilo k njeni vsakdanji lepotni negi. Seveda ni treba današnji ženi rediti celo farmo oslic, da bi bila lepa. Današnja kozmetika pozna že dovolj pripomočkov, da se telo očisti, poživlji in polepša.

Zakaj se pravzaprav kopamo? Ker se hočemo očistiti ali preprosto zato, ker nam je kopanje všeč.

Kdor želi biti po kopeli samo čist, naj stopi v kopalno kad le dvakrat na teden, dovolj bo. Toplota vode naj ne presega temperature človeškega telesa. — 37 stopinj. Kopel naj traja kake četrt ure. Pod vodo moramo telo temeljito zmasirati s ščetko in to od nog navzgor proti srcu. Krtač je v drogeriji dovolj na voljo. Za hrbet je najboljša krtača z ročajem. Za normalno kožo uporabljamo močno se peneče, blago in močno mastno milo.

Tudi vsakodnevna kopel naj ne bi bila noben luksuz.

Kdor se koplje vsako jutro ali pa zvečer, tega ne počne zaradi čistoče, pač pa zaradi prijetnega učinka, ki ga ima kopel na človeško telo. Voda sme biti samo mlačna. Po kopeli se namažite s kremo ali oljem, kajti s kopeljo vzamemo koži potrebno maščobo. To moramo paziti posebno pri zelo suhi in občutljivi koži.

Zelo prijetne so tudi peneče se kopeli. Po njih ima koža prijeten vonj. Vitamini in izvlečki rastlin, ki jih vsebujejo te kopeli, delujejo pozitivlajoče na krvni obtok. Razen tega ostane rob kopalne kadi čist, ker nismo uporabljali mila.

Kopeli z morsko soljo pomirjajo živce, hkrati pa nas utrjujejo proti prehladu. Poznamo še ilovnate kopeli in zdravljenje z močvirnimi kopalnicami.

Če je koža ohlapna in uvela, jo je treba pred kopanjem namazati s hidrofilnim oljem, ki kožo čisti, a je ne masti in se ne lepi.

Dobro je, če v vodo stremo nekaj boraksa, ker je voda iz vodovodne pipe navadno trda. Lase je treba zavrovati pred vlago s kopalno kapo, ki si jo lahko naredite tudi sami iz kosa polivinila in nekaj elastike.

Po kopanju se je dobro še oprhati, najprej s toplo in nato še mrzlo vodo.

Tereza Vrhovnik,
dipl. kozmetik

Letojska jesenska moda za hladnejše dni nam že sedaj veleva, da vzamemo v roke pletilke. Spet so namreč hudo cenjene že malo pozabljene jopice in brezrokavniki. Jopice lahko pletete zelo dolge ali komaj do pasu z velikim patentom — če so seveda leta in pas še mladi. Skoraj vedno imajo pletenine V — izrez, pogoste pa so tudi obrobe v drugi barvi.

Izlet na Stol

Zadnje junijske sobote smo v Zirovnici izstopili iz vlaka. Napotili smo se proti Valvazorjevemu domu. Med potjo nismo počivali, tako da smo bili ob dvanajstih že pri koči. Tu smo malicali in počivali. Ob enih popoldne smo pot nadaljevali. Pot je bila lepo speljana v strmino. Za Prešernovo kočjo smo si naložili tudi nekaj polen, ki so bila ob poti. Na skalah je bila označena tudi nadmorska višina. Rastče številke so nas spodbujale tudi k hitrejši hoji. Seznanjali smo se s planinskim cvetjem, še posebno pa nam je bila všeč posebnost — Zoisova vijolica. Ob poti smo se tudi precej prestrašili velikega gada.

Po dolgi poti smo stopili

na Mali Stol, kjer je Prešernova kočja. Tu smo se okrepčali. Sli smo tudi na Veliki Stol, s katerega je lep razgled. Tu je državna meja. Z vrha smo lahko gledali na avstrijsko stran, na naše gorske velikane in dolino z Blejskim jezerom. Zvečer smo se zrinili na skupno ležišče in utrujeni zaspali.

Zbudilo nas je megleno jutro. Po zajtrku smo se napotili v dolino, kjer je že sijalo sonce. Na planinji smo povprašali za mleko. Gospodar nam je prinesel polno skledo kislega mleka, da smo ga imeli vsi dovolj. S planine smo se napotili po bližnji navzdol in se ustavili v Završnici ob umetnem jezeru. Tam smo se v hladni vodi okopali.

Peter Zaleteelj, 6. č.
Lucijan Seljak, Kranj

Kralj sredi šahovnice

Najbolj neugodno mesto za kralja sredi partije je sredi šahovnice, kjer ga lahko napadejo vse nasprotnikove figure. Oglejte si tak primer:

Beč se poskuša rešiti z napadom na črne figure, vendar mu to ne pomaga.

1. g2—g4 Lf5—d7
2. Lf1—g2 a7—a5+
3. Le7 : a5 b7—b6

Na L : b6 sledi Ta4 mat, na vse druge poteze pa b6 : a5 mat!

V. B.

Iz mojega dnevnika

Deževalo je. Odšla sem na podstrešje. Na stari skrinji je ležala debela plast prahu. Dvignila sem pokrov in zagledala vse polno starih zvezkov in knjig. Med njimi je bil tudi moj stari dnevnik. Radovedno sem ga odprla in začela brati:

»Bil je lep zimski dan. Otroci smo se sankali na bližnjem griču. Nenadoma priteče soseda in pove, da umira moj stari ata. Vsa začudena sem jo pogledala, nato pa stekla domov. Sofze so mi začele polzeti po liceh, ko sem stopila v izbo. Stari ata je ležal na postelji bled in težko je dihal. Ob njem je stal zdravnik, ki pa mu ni mogel več pomagati. Stopila sem k postelji in ko me je stari ata zagledal, mu je rahel nasmeh prekril beli obraz. S poslednjimi močmi je dihal: »Pridna bodi!« Nato mu je glava omahnila. Vsi smo začeli jokati, saj smo vedeli, da smo izgubili starega

Vam v pouk

Bencin

Ali veste, da se imenuje ta, danes nujno potrebna tekočina, po nemškem iznajditelju Karlu Benzju. Ta mož je pred 80 leti skonstruiral prvi avto-voz, ki je brez konja drdral po ulicah mesta Mannheim. Ljudje so samo strmeli, ko so gledali to čudo. — Bencin izdelujejo iz nafte. Danes si ne moremo predstavljati, kaj bi bilo brez bencina. Poganja avtomobile, motorje, potrebujejo ga v tovarnah in čistilnicah. Bencin je hudo vnetljiva tekočina. Pri uporabi moramo biti zelo previdni.

ata, ki smo ga vsi imeli zelo radi. Dva dni kasneje so starega ata pokopali. To je bil zame najbolj žalosten dan v življenju.»

M. Rozman, 8. c.
osnovna šola
Lucijan Seljak

Iz glasila Žarki Hišica

Hišica sredi travnika, na travniku drevesa, na drevju so pa jabolke, oj, jabolka rumena.

Pod jabolki stoji mladenič, se ozira v daljni svet in misli, kako lepo bo čez kakih dvanajst let.

Se želja mu spočila, odšel je v daljni svet, sedaj želi si spet nazaj, ker vidi, kaj je svet.

Bojan Pipan

Lojze Zupanc: Pravljica za vas Puštalski povodni mož

V Puštalu je živelo dvanajst bratov. Vsi so složno živeli pod eno streho, vsi so kmetovali. Imeli so stro, zelo lepo dekle, ki jim je gospodinjila in jim vsak dan nosila obed na puštalske njive in travnike. A da bi vedela, kam naj jim ga prinese, so bratje vsako jutro, ko so odšli na njive okopavat ali na travnik kositi, od doma do njive natrosili pot s plevami, da bi sestra ne zgrešila poti.

In ko je tako hodila in bratom obed nosila, jo je nekega dne pot vodila čez puštalski most. Pod dolgo leseno brvjo pa je v skalnati votlini čemel povodni mož, ki je deklco gledal in gledal, se vanjo zagledal in si jo zaželel za ženo.

»Le kam tako hitiš?« je odgovoril dekle, ki je šela čez most.

Dekle se je ozrla, da bi videla, kdo jo ogovarja, a za seboj ni videla žive duše. Postalo jo je sredi sončnega dneva strah, zato je pospešila korak, da bi čimprej prišla do bratov, ki so onstran brvi na obsežni loki kosili zrelo travo. Ni še prišla do polovice brvi, ko se je podvodni mož, ki je čepel v globoki Sori pokraj skalnate votline, spet oglasil:

»Oj, dekle, zakaj mi ne odgovoriš, kam hitiš. Povej, če grem lahko s teboj!«

Zdajci se je dekle ustavila in se ozirala, da bi videla, kdo jo kliče. Ker pa na brvi ni bilo nikogar razen nje, je zaklicala:

»Kdo me kliče? Če že hočeš pa pojdi za menoj!« se je zasmejala.

»Ojoj, saj bi žel, pa se bojim, da bi na suhem zgrešil pot,« je odvrnil podvodni mož.

»Če boš hodil po poti, ki je posuta s plevami, ne boš zgrešil,« se je nagajivo zasmejala dekle. »Slišim glas, glasnika pa ne vidim. Kje pa si? Pokaži se in povej kaj hočeš od mene!«

»Rad bi te imel za ženo,« je odgovoril podvodni mož. »Če boš postala moja žena, boš imela vsega na pretek, saj sem bogat. Vse ribe v Sori so moja last, v svojem podvodnem domu pa imam toliko biserov, kot jih še svoj živi dan nisi videla.«

Zdaj se je dekle nagnilo čez brv in zagledalo podvodnega moža, ki je molil zeleno butico iz vode, koj zatem pa je skočil na leseno brv, da bi po poti, posuti s plevami, sledil lepi deklci. Ta pa se je tako ustrašila, da je od groze pred grdo spako zakričala, nato pa zbežala. Bežala je in bežala, da bi podvodnemu možu ušla.

Takrat je izza Lubnika zapihal v dolino veter, ki je razpihal pleve z mostu in s poti, po kateri je dekle bežalo. Tako je podvodni mož izgubil sled za deklco, ki mu je srečno ušla. In ker je ni dobil, se je tako razjezil, da se je jezivo zaletel v leseno brv in jo skrivil. Takšna je še danes. Nato se je skrtil v votlino pod skalnato pečino ob Sori, ki se je lepa loška in puštalska dekleta najraje izognejo, kadar se v vročih poletnih dneh kopljejo v Sori pod puštalsko brvjo.

ŠIŠKA
HLAČKO
BANA NA
DA, O PSU
TIGRU
NITI NE
GOVORIMO

OSTANITE NA SVOJIH
MEŠTII! V NASPROTNEM
SLUČAJU VAM BO
TRDA PREDLA.

SEVEDA, RAZBOJNIKI ŠIŠKO =
VIH PAMETNIH BESED
NISO VZELI RESNO.

ZATO MU NI OSTALO
DRUGEGA KOT
»VŽIGALNIK«.

NA PREKLA!
I VOJEMU
ČEVĽARJU BOM
DAL NEKAJ DELA.

AUU!

JOO!

V NEKAJ SEKUNDAH JE ŠIŠKA
RAZBOJNIKE PRECEJ POMIRIL.

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah po ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 20. julija

8.08 Glasbena matineja iz opusov slovanskih avtorjev — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Glasbena pravljica — 9.30 V planinski koči — 9.50 Naš avtostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Plesni ritmi iz oper Richarda Straussa — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Samoborske pesmice — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Paleta zabavnih melodij — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Igramo beat — 18.00 Aktualnost doma in po svetu — 18.10 Pravkar prispelo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Godala v ritmu — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni večer z napovedovalcem Borivojem Savickim — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.30 iz fonoteke radia Koper — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden —
Drugi program
 14.10 Revija tujih popevk — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Počitniški kašipot — 20.20 Z melodijami križemsvet — 21.20 Operni koncert — 22.30 Beethoven in njegovi sodobniki

NEDELJA — 21. julija

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo-I. — 10.00 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesni borbe in dela — 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo-II. — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Partizansko gospodarstvo-reportaža — 14.00 Čez hrib in dol — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.45 Z velikimi orkestri v tričetrtinskem taktu — 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi — 16.00 Radijska igra — 16.45 Klavirske skladbe slovenskih avtorjev — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00

V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Za ples in dobro voljo

Drugi program

9.35 Nedeljska srečanja — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Minute z ansamblom Art van Mamme — 14.45 Odmevi z gora — 15.00 Giani Schicchi-opera — 16.50 Godalni kvartet v B-duru — 17.35 Simfonija — 18.50 Suita za klavir — 19.00 Strani iz slovenske proze — 19.20 Glasbene vinjete — 20.05 Iskanja in dognanja — 20.20 Glasbena skrinja — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 22.00 Mojstri nove muzike

PONEDELJEK — 22. julija

6.00 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.24 Pesmi o sreči in veselju — 9.05 V prazničnem jutru — 10.00 Razgovori z borci revolucije — 10.25 Beli kurir-stare in nove pesmi — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Vedri zvoki — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Sredi vročega poletja-sprej zabavne glasbe — 13.15 Primorska skozi čas in sedanjost — 14.00 Venček narodnih — 14.25 Dvorakovi slovanski plesi — 15.05 Popoldne ob lahki in zabavni glasbi — 16.00 Z udeleženci pohoda po partizanskih poteh-reportaža — 16.25 Pesmi, ki so jih pelj nekdo in jih pejejo še dandanes — 17.05 Ples ob petih — 18.00 V svetu operet — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Ninom Robičem — 20.00 Partizanska Anka-moški komorni zbor RTV Ljubljana — 21.05 Veliki orkestri igrajo veliko glasbo — 22.10 Melodije za lahko noč — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

20.05 Gornji grad-reportaža — 20.20 Med mojstri lahke glasbe — 21.10 Velika operna gledališča — 22.15 Večeri pri slovenskih skladateljih

TOREK — 23. julija

8.08 Operna matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Kaj pojo otroci pri nas in po svetu — 9.30 Pol ure z orkestrom Bert Kämpfert — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Finale opere Carostelec — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz kraja v kraj — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih in zabavo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 V terek na svidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, troci — 19.15 Minute s pevko Lidijo Kodrič — 19.25 Pet minut za

EP — 20.00 Radijska igra — 21.00 Pesem godal — 21.15 Parada popevk — 22.10 Glasbena medigra — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

14.10 Pepevke iz studia 14 — 15.00 Mozaik velikih orkestrom — 20.05 Svet in mi — 20.20 Vedno lepe melodije — 21.20 Zborovske skladbe in priredbe Petra Liparja — 21.40 Dvogovori z Bachom — 22.00 Nočni koncert

SREDA — 24. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.00 Pisan svet pravljice in zgodb — 9.15 Počitniški pozdravi — 9.30 Pol ure z orkestri — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz opusa Zvonimira Cigliča — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Igramo za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Prvi poje na radiu moški vokalni kvartet »Savski val« — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Delibesova baletna glasba — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Don Juan-opera — 22.40 Dvajset minut zabavnih zvokov — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

14.10 Popevke za mlade — 15.00 Orkestri tega tedna — 20.05 Melodije po pošti — 21.20 Recital pianista Cziffre — 22.28 Za ljubitelje in poznavalce

ČETRTEK — 25. julija

8.08 Operna matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Uspehi glasbenih šol v preteklem šolskem letu — 9.30 Od vasi do vasi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Zaključek opere Slovo od mladosti — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Vrtiljak zabavnih melodij — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital violončelista Cirila Škerjanca — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Glasba in turizem — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Sto let slovenske lirike — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.40 Komorno-glasbeni večeri — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

14.10 S popevkami po svetu — 15.00 Igramo za vas —

20.05 Okno v svet — 20.20 Med mojstri lahke glasbe — 21.20 Odmevi iz opernih odrov — 22.00 Pesmi iz gradu Gurre

PETEK — 26. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.00 Pionirski tednik — 9.30 Trikrat deset — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Virtuozno klavirsko glasbo igra Prochorova in Cziffra — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polje in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Turistični napotki — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.40 Z malimi ansambli v zabavni glasbi — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po

željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Eldo Viler — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert Komornega zbora iz Pamplone — 20.30 Glasbeni cocktail — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturno

Drugi program

14.10 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih melodijah — 20.05 Od premiere do premiere — 21.20 Slovenske narodne v raznih izvedbah — 21.40 Sonata za klavir in violino — 22.00 Glasbeni dogodki Budimpešte — 23.20 Tonska poezija Franza Schuberta

NOVO! KREKER

- gajati KEKS z okusom:
- klobase
- sira in govedine
- salame
- čebule

TOVARNA KEKSOV

IN

VAFLOV

BJELOVAR

TAPETNIŠTVO RADOVLJICA

vam strokovno in po konkurenčnih cenah

obloži tla z najlonskimi tapisom preprogami. Polagamo vinas, topli pod, podoliti, tehnolit. Izdelujemo in montiramo sobne in okenske zavese vsch vrst.

Po naročilu opravljamo vsa tapetniška dela.

Lastna zaloga najlon tapisom preprog.

PIPS

Uspešno uničuje muhe, komarje, molje, rastlinske uši, bolhe...

KRKA TOVARNA ZDRAVIL NOVO MESTO

Pred dnevi je Cestno podjetje iz Kranja asfaltiralo križišče Gorenjske ceste in ceste Staneta Zagarja v Radovljici. Točno v središču križišča pa so pustili električni A drog. Treba si je pač zastaviti vprašanje, ali nimajo odgovorni v Radovljici nobenega smisla za varnost v cestnem prometu. Foto: L. Bizjak

Nesreče tega tedna

Od torika, 16. julija, se je na gorenjskih cestah pripetilo 14 prometnih nesreč, od tega je pri osmih prometnih nesrečah nastala le manjša materialna škoda.

Na cesti drugega reda Selca - Stara Loka je v torek zjutraj osebni avtomobil KR 147-80, ki ga je vozil voznik Matevž Jenterle, podrl pešca Ignaca Ipša. Pred trčenjem je sicer voznik zaviral, vendar na spolzki cesti, politi z bitumenom, ni mogel ustaviti. Pešec se je v nesreči laže ranil.

V vasi Belca je v torek dopoldne kolesar Andrej Cuznar, roj. 1901, zavijal v levo prav takrat, ko ga je začel prehitovati osebni avtomobil nemške registracije, voznik Hervan Vorheve. Pri trčenju se je kolesar lažje ranil.

Istega dne zvečer se je na cesti prvega reda med Hrušico in Jesenicami prevrnil po strmini osebni avtomobil KR 148-50, ki ga je vozil Anton Preserl. Nesreča se je pripetila, ko je vozilo zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s ceste. Avtomobil je drsel kakih 25 m po strmini, in prevrnil ostal na travniku. Voznik in sopotnica sta bila le laže ranjena, na avtomobilu pa je za 10.000 N din škode.

Na cesti Zelezarjev na Jesenicah je v torek popoldne voznik osebnega avtomobila MB 279-75 Djordje Popović

zadel pešca, ki je šel čez cesto po prehodu za pešce. Ciril Perhal, ki ga je avtomobil zadel, je bil pri tem težje ranjen.

V torek zvečer se je med Jesenicami in Hrušico pripetila prometna nesreča. Povzročitelj prometne nesreče, voznik osebnega avtomobila BG 675-20, znamke Renault plave bave, je po nesreči pobežnil. Na avtomobilu KR 85-16, voznik Rafael Batistič, v katerega se je beograjski voznik zaletel, je za okoli 1500 N din škode.

V sredo, 17. julija, okoli dvajsete ure zvečer je na cesti prvega reda na Tabrih zletel s ceste osebni avtomobil nemške registracije, voznik Veljko Kitančev iz Bitolja. Nesreča se je pripetila, ker je voznik privozil v ovinek s preveliko hitrostjo. Avtomobil je vrglo s ceste, kjer se je dvakrat prevrnil. Ranjen ni bil nihče, na avtomobilu pa je za 15.000 N din škode.

L. M.

Zahvala

Ob boleči izgubi našega ljubljenega moža, sina, brata in strica

Martina Vukelja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam lajšali bolečine ter nam pomagali v težkih trenutkih. Vsem tudi priskrba hvala za izrečena ustna in pismena sožalja. Zahvaljujemo se kolektivom: Exoterm, ATN, kinu Center in drugim podjetjem za darovano cvetje, tov. Pogačniku, tov. Deklevi in Curanoviču za ganljive besede ob slovesu. Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku Blaju, pevcem in kranjski godbi.

Zalujoči: žena, oče, brat, sestre, stric, bratranca in drugo sorodstvo.

Kranj, 15. julija 1968

Zahvala

Ob smrti našega brata in strica

Toni Alojza

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Udirju za prizadevno zdravljenje in pevcem DU iz Kranja.

Zalujoči: brat Peter, sestra Ivanka, nečakinja Manca z družino in drugo sorodstvo.

Ljubljana, Millwaukee, Jama, 19. 7. 1968

Zahvala

Ob nenadni izgubi našega dobrega moža, očeta in starega očeta

Franca Logarja

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem, ki so darovali cvetje, izrazili sožalje in nam ob težkih trenutkih stali ob strani. Posebno hvalo smo dolžni prof. Krakarju in gospodu kaplanu iz Senčurja za pogrebne obrede.

Zalujoči: žena, hčerka Mici, sin Franci z družino ter drugo sorodstvo

Voklo, 18. 7. 1968

Na Jesenicah se vneto pripravljajo na praznovanje občinskega praznika. Zato so pohiteli tudi z deli na cesti Toneta Tomšiča. Do praznovanja mora biti cesta nared. — Foto: Franc Perdan

4 pare brezšivnih nogavic iz perlon	9,90 N din
ženske poletne bluze iz batista z vezinami	19,50 N din
modni ženski poletni puloverji	29,50 N din
dolge ženske hlače iz elastične helance	24,50 N din
moške srajce iz najlona z dolgimi ali kratkimi rokavi	24,50 N din
3 kosl čokolade po 100 g	5,00 N din
ustna črtala, lah za nohte, Nivea in drugo spray za lase — 45 dkg doza	8,95 N din

TRGOVINA **Kometer** BOROVlje-PRI CERKVI

KAUFHAUS
Kometer

FERLACH-NEBEN DER KIRCHE

Naš komentar Mar le ena prireditev v Kranju?

V letnem bazenu je bilo v torek prvo kolo tekmovanja pravalcev in plavalke Slovenije za pokal Plavalne zveze Slovenije. Kranjski Triglav je slavil izdatno zmago nad zagrebško Mladostjo in ljubljansko Ilirijo — Slavijo. Kranjski plavalni kolektiv je s tem znova dokazal, da je najmočnejši v Sloveniji in da bodo tudi letos zanesljivo osvojili pokal PZS. Triglav združuje v svojih vrstah nekaj odličnih plavalcev, ki so nedvomno najzaslužnejše za uspeh kranjske ekipe. Mlada ekipa s Svarčevom na čelu krepko žanje uspehe, kar pa ni nič presenetljivega, saj so plavalke in plavalci Triglava pridno trenirali v vsej pripravljalnici dobi v zimskem bazenu.

Pri fantih se ni nihče na torkovem tekmovanju vidneje izkazal. Moška ekipa je precej slabša in je še največ točk zbral veteran Sašo Košnik.

To je bilo prvo in obenem zadnje republiško prvenstveno tekmovanje v plavanju v letošnji sezoni v Kranju. Iz pregleda republiškega in zveznega koledarja ni namreč nikjer več v letošnji sezoni zaslediti organizatorja kranjskega Triglava, kar pomeni konec plavalnih prvenstvenih prireditev v letošnjem poletju v Kranju. Če bo to držalo in, če ne bo na sporedu kakšno večje prijateljsko srečanje, potem je to več kot skromen program prireditev za trenutno najmočnejši plavalni kolektiv v Sloveniji. Na tekmovanju v torek je bilo izredno slabo vreme in se je prireditev praktično odvijala pred praznimi tribunami. Ljubelji plavanja, ki so pred leti pridno zahajali skoraj vsak teden v vrhuncu sezone na zanimive plavalne prireditve v Kranju, bodo torej letos v primerjavi s prejšnjimi leti zelo prikrajšani. Delno je treba iskati opravičilo za to skromno bero prireditev v Kranju v spremembi nem zveznem tekmovalnem sistemu, zaradi česar je nekaj tekmovanj moralo odpasti. PK Triglav pa bi bil vseeno po drugi strani lahko vsaj organizator enega izmed številnih republiških prvenstev od članov pa do mlajših pionirjev. Ne bi se dlje spuščali v to problematiko. Eno pa vsekakor drži, v Kranju je zdaleč premalo plavalnih prireditev in v tem so si edini vsi ljubitelji športa v Kranju.

J. Javornik

Največ točk za Kranjčane

V prvem kolu tekmovanja devetih najboljših plavalnih ekip Slovenije za pokal PZS, so plavalci in plavalke kranjskega Triglava zbrali največ točk. Zaradi izredno slabega vremena so bili na tekmovanju v Kranju, kjer so se srečali Triglav, Mladost iz Zagreba in Ilirija-Slavija iz Ljubljane, doseženi le poprečni rezultati. Zmaga Triglava v tem troboju ni bila težka, ker so mlade kranjske plavalke pridno nabirale od discipline do discipline točke za čimboljšo uvrstitev kranjskega Triglava v letošnjem tekmovanju za pokal PZS.

Med moškimi so imeli Kranjčani največ uspeha v disciplini 400 m kravi, kjer so pobrali dvojno zmago. V ženskih disciplinah pa je bil Triglav precej bolj uspešen. Kranjčanke so zmagale na 100 m hrbtno, kjer je zmaga pripadla Pečjakovi, na 200 m prsno, kjer je z lahkoto zmagala Lidija Svarc. Prvo mesto pa je pripadlo tudi disciplini 100 m kravi, kjer je uspelo Jančarjevi premagati Zagrebčanko Gašparičevo. Tudi v ženski štafeti 4 krat 100 m kravi so bile Kranjčanke zmagovalke.

Medtem ko se je tekmovanje po organizacijski strani zelo dobro odvijalo, pa so ob koncu tekmovanja objavili 2 končna rezultata z nepravilnimi končnimi izidi dvobojev.

REZULTATI: moški 400 m kravi: 1. Nadižar 5:08,6, 2. Milovanovič (oba Triglav) 5:09,2, 200 m prsno: 1. Dimic (Ilirija) 2:54,8, 2. Kokolj (Mladost) 2:59,3; 100 m delfin: 1. Klešnik (Ilirija) 1:07,1, 2. Košnik 1:08,0, 3. Slavec (oba Triglav) 1:08,6; 100 m hrbtno:

1. Potočnik (Ilirija) 1:09,4, 2. Levičnik (Triglav) 1:10,0; 100 metrov kravi: 1. Čekovič (Mladost) 59,4, 2. Palaveršič (Mladost) 1:01,4, 3. Košnik (Triglav) 1:01,9; štafeta 4 krat 100 m mešano: 1. Ilirija 5:41,6, 2. Triglav 5:44,6, 3. Mladost 5:53,2. Ženske — 400 m kravi: 1. Gašparič (Mladost) 5:38,2, 2. Vrnik (Triglav) 5:48,3; 200 metrov prsno: 1. Svarc 3:05,8, 2. Mandelic (oba Triglav) 3:08,5; 100 m delfin: 1. Djerdja (Mladost) 1:23,9, 2. Pri-

Mladi skakalci na Mostecu

Na edini smučarski skakalnici pokriti z umetno snovjo pri nas, v Mostecu pri Ljubljani, bo jutri končan prvi trening najboljših mladincev-skakalcev, katerega je organizirala Smučarska zveza Slovenije. Med skupino 12, je največ tekmovalcev z Gorenjske. Na treningu, ki bo trajal pet dni, so z Gorenjske naslednji skakalci: Janez Demšar in Andrej Cuznar (oba Jesenice), Klemen Kobal, Franc Meseč, Jože Kapušin, Jože Benčič, Franc Faganel (kombinatorci) in Bogdan Norčič (vsi Triglav).

Ta skupina dvanajsterice trenutno najboljših mladincev v državi, se bo letos poletni zbrala drugič na Mostecu v nedeljo, 28. julija (petdnevni trening), od 3. do 5. avgusta pa bodo imeli kondicijski pohod na Triglav, 10. avgusta pa bodo odpotovali na desetdnevni trening v Banjsko Bistrico (CSSR).

»Šele drugo leto tekmujem«

V prijetni vasi Zasip pri Bledu živi Janez Globevnik, strojni tehnik in Verigi in eden izmed najboljših gokartistov v Jugoslaviji.

Bila je sobota. Janez je imel prost dan, zato pa ga je čakalo mnogo opravkov doma na kmetiji. Kljub delu je našel toliko časa, da smo se pomenili z njim.

»Preden sem odšel k vojakom, sem tekmoval na cestno hitrostnih dirkah. Ko sem se lani vrnil, nisem nameraval nadaljevati z njimi, ker je to zame predrag šport. Predsednik avto-moto društva Matjaž Niko me je nagovoril, da sem kupil stroj kometi za go-kart. Podrobneje pa sem se seznanil z go-kartom šele na prvi tekmi in se zanj navdušil. Zdaj tekmujem na stroju parilla.«

J. Globevnik je dosegel v tem času velike uspehe. Letos je bil na prvih dveh dirkah za svetovno prvenstvo v Švici in Italiji najbolje uvrščen Jugoslovčan. Na tretjo dirko v Londonu pa najbrž ne bo šel, ker so preveliki stroški.

»Moj prvi nastop je bila dirka za državno prvenstvo lani v Kopru, kjer sem zasedel šesto mesto. Največji uspeh sem dosegel prav tako v Kopru, ko sem bil na mednarodnih go-kart tekmah drugi, takoj za Italijanom in pred vsem Jugoslovčanom. Zelo pa sem vesel tudi uvrstitev v Italiji in Švici.«

Janez ima resnično veliko ljubezen do go-karta. Zanj žrtvuje ves prosti čas. Za tekmovanja mora porabiti svoj redni dopust, ker v tovarni ni ravno razumevanja za njegov šport, poleg tega pa mora plačati polovico stroškov na tekmovanjih in za nabavo novega stroja.

»Moji uspehi pa bi bili prav gotovo večji, če bi lahko kje treniral. Treniram skoraj nič, ker v Jugoslaviji ni nobene go-kart proge. Če je potrebno, grem stroj poskusit v Beljak. V drugih državah imajo vsekakor boljše pogoje, več denarja in boljše stroje. Čeprav nimam kje trenirati, upam na tretje mesto na letošnjem državnem prvenstvu.«

Ko sem ga povprašala, ali ima vzornika in kakšno je zanimanje za njegov šport, je odgovoril:

»Vzornika pravzaprav nimam. Opazujem in če morem tudi posnemam Grila iz Domžal. Zelo dober tekmovalec je in bo tudi državni prvak, če ne bo imel športne smole. V tujini je več zanimanja za go-kart kot pa pri nas. Pri nas pa je največ zanimanja v Sloveniji in Hrvaški. Je pa res, da si ta šport šele utira pot.«

Se smo se pogovarjali o posameznih tekmovanjih, o njegovih uspehih itd. Preden smo se poslovili, nam je pokazal še osvojene pokale in diplome.

Janez je lahko vzor mnogim drugim športnikom. Če želi uspeti, mora žrtvovati veliko, česar mnogim drugim ni potrebno. Kljub temu pravi, da sploh ne pomisli na to, da bi prenehal tekmovati. Resnično je pravi športnik.

N. Prezelj

Na tekmovanjih doma in v tujini spremlja Janeza predsednik avto-moto društva Matjaž Niko, ki mu je tudi trener in mehanik. Posnetek je narejen na svetovnem prvenstvu lani v Monte Carlu.

Janez s svojim strojem parilla, obkrožen z mnogo radovedneži, ki si z zanimanjem ogledujejo to majhno dirkalno »stvarco« — go-kart.

Na Bledu prvo igrišče za golf v Jugoslaviji

18 igralnih polj na 60 hektarih zemljišča

Da bi Bled v prihodnje postal čimbolj znan turistični kraj v svetu, si blejski turistični delavci in predstavniki krajevne samouprave že nekaj let prizadevajo, da bi razen hotelskih in gostinstvo-trgovskih zmogljivosti razširili oziroma dopolnili tudi rekreacijsko športne in turistične zmogljivosti. Eden izmed takšnih objektov, ki ga ima v svojem delovnem programu zavod za razvoj turizma na Bledu je tudi igrišče za golf.

Zavod se je namreč odločil, da na zemljišču, kjer je v bivši Jugoslaviji že bilo igrišče za golf (na Leški planoti) ponovno zgradi takšno igrišče. Za to investicijo, ki bi po prvih izračunih znašala okrog 400 milijonov starih dinarjev, pa so se ogrela tudi vsa gostinska in trgovska podjetja na Bledu. Vsi načrti za ta objekt — prvi v naši državi — so že narejeni in bodoči investitor (zavod za razvoj turizma) trenutno čaka je še na odobritev kredita pri Kreditni banki Ljubljana. Na Bledu upajo, da bodo v kratkem dobili ugoden odgovor in bodo potem takoj začeli delati. Upajo, da bo igrišče za golf narejeno najkasneje 1970. leta.

Novo igrišče za golf na

Bledu bo imelo 18 igralnih polj in bo obsegalo 60 hektarov zemljišča. Po ocenah zunanjih strokovnjakov bo to eno izmed najlepših igrišč v Evropi. Trenutno jih je v Evropi 450, vendar pa gradnja le-teh v tujih, posebno sosednjih državah, nenehno narašča. Tako imajo sedaj v sosednji Avstriji 12 takšnih igrišč, gradijo pa jih še sedem. Podobno je tudi v sosednji Italiji. Skratka, v vseh evropskih državah, ki so v zadnjih letih začele vlagati precejšnja sredstva v razvoj turizma, kot gobe po dežju rastejo tudi igrišča za golf.

To tudi kaže, da je v svetu golf vse bolj priljubljena igra. Včasih je bila to igra za petične turiste in to je več ali manj tudi še danes v večini evropskih držav. Predstavniki zavoda za razvoj turizma na Bledu pa so nam povedali, da na Bledu to ne bi smelo biti. Menijo namreč, da bi morale biti cene na tem igrišču dostopne vsem poprečnim turistom — tako tujim kot domačim. Posebno tudi domačim, ker se je v zadnjem času pokazalo, da pri nas zelo radi igramo že mali golf. V zadnjih dveh letih je posebno na Gorenjskem postala to ena izmed najbolj priljubljenih iger.

Ko smo vprašali direktorja zavoda za razvoj turizma na Bledu Jožeta Kapusa, zakaj so se odločili za gradnjo igrišča, nam je odgovoril: »Na Bledu smo v zadnjem času posvečali precej pozornosti gradnji novih in obnavljanju starih hotelskih in gostinskih ter trgovskih objektov. Menim, da so bila takšna prizadevanja pravilna. Vendar pa so za uspešen razvoj turizma v nekem kraju premalo le naravne lepote in hoteli. Teh je danes dovolj povsod v svetu. Zato mora danes, kdor se hoče »poskušati« v modernem in rentabilnem turizmu, posvečati vse več pozornosti in sredstev rekreacijsko športnim objektom, oživljanju starih nacionalnih običajev, kulturnim spomenikom, umetninam, različnim prireditvam itd. Prav to ima v svojem delovnem programu za prihodnje tudi naš zavod. Pomembno pa je tudi to, da je ta delovni program odsev priporočil in prizadevanj vseh prebivalcev Bleda, pri čemer pa močno sodeluje tudi radovljiška občinska skupščina.«

A. Zalar

Bralci, naslednja številka Glasa bo izšla v soboto, 27. julija

Teško pričakovana taksa

Na zadnji seji sta oba zborni radovljiške občinske skupščine sprejela dopolnjeni odlok o komunalnih taksah v občini. Prvotni odlok, ki je določal, da morajo lastniki letnih hišic plačati 16 tisoč starih dinarjev pavšala na leto (podobne odloke so sprejele tudi druge gorenjske občinske skupščine) je namreč ustavno sodišče Slovenije razveljavilo.

Po novo sprejetem odloku bodo v radovljiški občini lastniki letnih hišic plačevali zase in za svoje sorodnike in za tuje goste turistično takso od prenočevanj v teh hišicah. Lastniki letnih hišic bodo takso lahko plačevali pri turističnem društvu, kjer imajo hišico. Tisti pa, ki imajo letne hišice v oddaljenih krajih, pa se bodo lahko dogovorili za plačilo pri oddelku za dohodke radovljiške občinske skupščine.

Odlok tudi določa, da bodo fizične osebe, ki ne bodo prijavile začasnega bivanja zase in za druge v letni hiši, plačale do 30 tisoč starih dinarjev kazni, pravne osebe pa do 300 tisoč starih dinarjev. Tovrstne kazni bo izrekal pristojni občinski organ za kaznovanje prekrškov.

Po sprejetju tega odloka so izrazili zadovoljstvo predvsem bohinjski turistični delavci. Na področju Bohinja je namreč okrog 100 letnih hišic.

A. Z.

Tržičani odpotovali v Ste Marie aux Mines

Tržičani in Francozi v mladinski delovni akciji

Včeraj popoldne so v pobrateno mesto Ste Marie aux Mines v Franciji odpotovali predstavniki tržiške občinske skupščine, folklorna skupina in narodno zabavni ansambel. V Franciji bodo tržiški folkloristi nastopili s popolnoma novim programom, ki obsega gorenjske, belokranjske, prekmurske, slavonske in srbske plesne. Danes zvečer se bodo prvič predstavili meščanom Ste Marie aux Minesa, svoj nastop pa bodo v tem mestu ponovili tudi v nedeljo. V ponedeljek in torek pa bo tržiška folklorna nastopila še dvakrat.

V okviru tesnih stikov med pobratenima mestoma Ste Marie aux Mines in Tržičem bo 28. julija dopotovala v Tržič skupina 16 mladih Francozov, ki bodo v skupni mladinski delovni akciji s tržiško mladino pomagali pri kopanju jarkov za vodovodne priključke. Francoski mladinci bodo skupaj s svojimi tržiškimi vrstniki delali dopoldne, popoldnevi pa bodo namenjeni športnim srečanjem in obiskom znanih partizanskih postojank. Ta

akcija, trajala bo do 10. avgusta, je namenjena predvsem utrjevanju bratskih vezi med obema mestoma in ne nazadnje tudi spoznavanju med francosko in našo mladino. 10. avgusta pa bo v Ste Marie aux Mines odpotovala skupina 15 mladih Tržičanov, ki bo v tem alpskem mestu sodelovala v podobni delovni akciji kot francoski mladinci v Tržiču. Plodni stiki med obema pobratenima mestoma pa bo-

do dobili tudi svoje uradno obeležje v obisku delegacije iz Ste Marie aux Minesa, ki bo obiskala Tržič ob njegovem občinskem prazniku v začetku prihodnjega meseca. Na koncu pa še ena ugotovitev, ki kaže na dejstvo, da so stiki med obema mestoma prešli formalne okvire. Letos bo namreč več družin iz Ste Marie aux Minesa preživele svoje počitnice v Tržiču in njegovi bližnji okolici.

VIII G.

Čiščenje savske struge

V ponedeljek, torek in sredo je bil marsikdo presenečen ob nenavadnem pogledu na prazen rokav Save, kateri teče skozi Savski log. V njem sta od jutra do večera delala dva buldožerja. Vendar ni šlo za drugo kot stalno in obvezno čiščenje kanala, kateri zaradi svoje starosti ni grajen po sodobnih hidrotehničnih predpisih. Pa tudi jez je bil potreben popravila. V kranjskem Elektru smo izvedeli, da so kanal zadnjič čistili pred petimi leti. V sami elektrarni pa so opravili dela, ki so mogoča samo, če je elektrarna »suha«. Na bregu kanala je sedaj okrog 2000 kubičnih metrov gramoza.

Delavci so se lahko prepričali, kako »čudovito in primerno mesto« za odpadke je Sava. V njej so našli poleg drevja in štorov tudi lepo število avtomobilskih plaščev, posode, obutve in železa. Svoj hladni grob pa sta v Savi našla tudi poginuli prašiček in več psov.

J. Košnjek

XVIII.

MEDNARODNI
GORENJSKI

V KRANJU, OD 2.—13. AVGUSTA 1968.

SEJEM

